

**Szolnok Megyei Jogú Város
Polgármestere**

Az előkészítésben közreműködött:

Humán Igazgatóság Munkatársai

Integrációs Munkabizottság

Az előterjesztést véleményezi:

Egészségügyi, Szociális és Sport Bizottság

Pénzügyi Bizottság

Oktatási és Kulturális Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének

2012. március 29-i ülésére

**Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának,
valamint a Szolnok Integrált Városfejlesztési Stratégia részét képező Anti-
szegregációs Terv felülvizsgálatára és aktualizálására**

Tisztelt Közgyűlés!

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a városban élő halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi rétegek életesélyének javítására, különösen a cigány/roma lakosság társadalmi és gazdasági integrációja, a kisebbségi identitás megőrzéséhez szükséges feltételek biztosítása, és a megvalósuláshoz szükséges legszélesebb körű társadalmi konszenzus kiépítése és fenntartása érdekében alkotta meg 2005-ben Integrációs Programját.

Az integrációs program megalkotásakor abból a társadalmi tényből indultunk ki, hogy a támogatni kívánt hátrányos helyzetű társadalmi rétegek körében jelentősen felülreprezentált a cigány/roma nemzetiséghez sorolható lakosság, melynek hátrányos helyzete összetett, ily módon nem redukálható egyszerűen csak szegénységi, vagy nemzetiségpolitikai kérdéssé. A szóban forgó nemzetiségi csoporttal való foglalkozás – már csak létszámviszonyaik alapján is – kiemelt hangsúlyt érdemel.

Az első stratégiai jelentőségű alapidokumentumban, - Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának „Roma Integrációs Programja”-nak felülvizsgálatáról és aktualizálásáról szóló, 45/2007.(III. 29.) számú közgyűlési határozat - rögzítettek alapján elmondható, hogy a cigány/roma közösségek helyzete sok tekintetben más, mint általában a hátrányos helyzetű társadalmi csoporthoz sorolhatóké, vagy mint a többi hazai nemzetiségé. Gondjaik kevésbé az identitás megőrzésével kapcsolatos - nyelvi, kulturális - jellegűek, esetükben leginkább hatványozottan a szociális, egészségügyi, foglalkoztatási, oktatási, szakképzési és diszkriminációs problémák merülnek fel.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. Ma Magyarországon a szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos – az állami szektorra, a társadalmi együttélésre és a fenntartható

gazdasági fejlődésre egyaránt számos kihatással bír – társadalmi probléma. Ezért a társadalmi felzárkózáshoz feltétlenül szükséges egyfelől a szegénység okainak megszüntetésére való törekvés, a szegénység kialakulásának megelőzése, másfelől a szegénységből fakadó jelentős hátrányok csökkentése.

A rendszerváltás után húsz évvel a magyar társadalom adós a szegénységet okozó, illetve a szegénységből adódó problémák hatékony kezelésével. Statisztikák és tanulmányok a legszélsőségesebb nélkülözésben, a társadalom peremén élő csoportok helyzetének állandósulásáról tanúskodnak. A szélsőséges élethelyzetek, kirívó társadalmi különbségek, a társadalmi zárványok kialakulása, és az ehhez kapcsolódó esélytelenség, a hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése az egész társadalom stabilitását, fenntarthatóságát, biztonságát veszélyeztetik. A társadalmi kohézió hiánya, a magyar társadalmat jellemző – életkori, etnikai, területi, stb. – vetületeiben tapasztalható dezintegrációs, szegregációs folyamatok egyben a gazdasági fejlődés akadályai is.

A települési integrációs program fejlődését is hátráltatja, hogy az ország jelenleg nem rendelkezik a legkritikusabb problémákat illető intézkedésekből összeálló rendszerszerű megoldásokkal, nem hasznosulnak kellően a programok tapasztalatai, az indított programok fenntarthatósága pedig nem kellően biztosított. Az egyes problématerületeken született intézkedések, programok nem állnak össze egységes beavatkozásokká. Ma még nem rendelkezünk az átfogó programokhoz nélkülözhetetlen problémaorientált tervezési és értékelési rendszerekkel, bár ezek létrejöttéhez vezető folyamatok és intézményi rendszer kialakítása kormányzati szinten megkezdődött.

A szegénység, a társadalmi kohézió ügye – a gazdasági fejlődéssel szoros összefüggésben – az Európai Unió politikájában is egyre hangsúlyosabb. Az Unió 2020-ig megfogalmazott stratégiájában az öt fő cél egyike a szegénység és társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem. Az uniós stratégia átfogó célja, hogy 20 millióval csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők száma.

Magyarország ehhez kapcsolódó vállalása mintegy félmillió ember kisegítése a szegénységből. A magyar uniós elnökség történelmi jelentőségű sikere: hozzájárulásunk az uniós roma keretstratégia kialakításához.

Az Európai Tanács 2011. május 19-én hagyta jóvá a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszeréről szóló tanácsi következtetéseket, s ezzel a tagállamok elkötelezték magukat a részvétel mellett a keretstratégiában. Ennek nyomán a tagállamoknak el kellett készíteniük, illetve felül kellett vizsgálniuk a romák integrációját célzó nemzeti stratégiájukat, és azt 2011. december végéig be kellett nyújtaniuk a Bizottságnak.

A 2011-2020-ig terjedő időszakot felölelő Nemzeti Társadalmi Felzárkózási és Roma Stratégiában meghatározott felzárkózás-politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kívánja elősegíteni hazánk társadalmi és területi kohézióját.

A felzárkózási stratégia átfogó célokat jelöl ki, illetve összehangolja az egyes szakterületekre vonatkozó beavatkozásokat. Ez a szakpolitikákon átívelő fejlesztési elvek mellett, egységes indikátor és értékelési rendszer megfogalmazását jelenti.

Az integrált társadalmi felzárkózási stratégia célrendszerének legfelsőbb szintjén az Európa 2020 stratégia szegénység elleni küzdelemhez kapcsolódó hazai céljai állnak. Ezt követi a

gyermekszegénység, valamint a cigány/roma és többségi népesség közötti különbségek csökkentése, a területi hátrányok, szegregációs jelenségek mérséklése.

Fontos tehát, hogy a cigányság társadalmi integrációs esélyeinek növeléséhez az elérhető kormányzati segítség mellett, hosszú távú települési önkormányzati támogatásokat biztosítsunk, valamint stabil - főként lokális - társadalmi együttműködést és szolidaritást alakítsunk ki.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programja rögzíti éves ütemezésben azokat az alapelveket és célkitűzéseket, amelyek figyelembevételével a 2011. évi cselekvési feladatterv összeállításra került, és a program mellékleteként azt a közgyűlés elfogadta.

A megvalósítás garanciális elemeként, a Közgyűlés felhatalmazása alapján, a polgármester által létrehozott Integrációs Munkabizottság folyamatosan ellátta a társadalmi előkészítést, egyeztetést, valamint koordinálta és végezte az integrációs program gyakorlati megvalósítását, a költségvetési rendeletben biztosított integrációs szakfeladati forrás szakszerű felhasználását.

Ugyanakkor el kell mondani, hogy a 2011. évi integrációs tervezést és a modellezhető operatív beavatkozásokat kedvezőtlenül befolyásolta, hogy az előző tárgyidőszakhoz képest a költségvetés mintegy 56%-al csökkentett, 4.000.000,- Ft „Integrációs Program” szakfeladati forrást irányozott elő, amely az évközben bevezetett AKP nyomán további 8%-al csökkentésre került.

A legnagyobb nehézséget és a fenntartható fejlődés akadályát az jelentette, hogy Szolnok Megyei Jogú Város 2009. évi költségvetése „Humán Szakfeladat, Szociális feladatok” tervezési egységében még meglévő **„Anti-szegregációs feladatok költsége”**, és a **„HHH közterületek közegészségügyi feladatainak költsége” teljes egészében megszüntetésre került.**

A cselekvési feladatterv összeállítása során és annak az Integrációs Munkabizottság általi elfogadásakor is megfogalmazódott, hogy a betervezett, és a feladattervben szereplő célok vélelmezhetően nem lesznek teljesíthetők az év során, részben a rendelkezésre álló és bevonható források szűkössége, illetőleg a kezelendő problémák kiterjedtsége és azok komplex rendszere folytán.

Ugyanakkor azt is rögzítettük, hogy a célcsoportok halmozott hátrányainak kompenzálása és megszüntetése nem pusztán anyagi ráfordítás függvénye, hanem a beavatkozások eredményességét elősegítő szakmai csoportok és helyi közösségek által teremtett konstruktívan együttműködő társadalmi környezeté is.

Bátran kijelenthetjük, hogy Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának integrációs politikája egy modern, az európai értékrendet képviselő és az emberjogi szempontokat kiemelten szem előtt tartó, stratégiai gondolkodást hordozó döntések és koordinált cselekvések összessége.

Az Integrációs Program bevezetése óta többször elhangzott, hogy a 2004-től elkezdett tervezése és elindítása országosan egyedül álló kezdeményezés volt, és előre láttatta a szegénységi folyamatok dimenzióit, valamint a hazai szociálpolitika tarthatatlanságát.

A társadalmi integrációt célzó beavatkozásaink alapvetése, hogy azoknak kizárólag a célcsoportokat jelentő rászorulóknak szükségletein kell alapulnia, velük aktív kommunikációt szükséges fenn tartani, és az életkörülményeik javítását célzó programok kizárólag az aktív és tevékeny közreműködésükkel valósulhatnak meg. Ezen megállapításaink és elvi szakmai

rendszerünk napjainkban - 8 év távlatában - a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási és Roma Stratégia alapértékeit jelentik.

Az Integrációs Programmal kapcsolatos jelentősnek mondható külső értékelés 2011 májusában érkezett a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége által kiírt Példátadó Gyakorlatok pályázata kapcsán, melynek „Roma integráció és társadalmi kohézió erősítése” témakörében önkormányzatunk egyedülként nyújtott be tanulmányt. Elégséges számú pályamű hiányában eredményhirdetésre nem került sor, viszont a TOÖSZ elismerését fejezte ki az „Integrációs Program” pályaműért valamint eredményeinkért, és segítségét ajánlotta fel a tudományos értékű eredményeink növelésében és népszerűsítésében.

A fentiekben már említett Nemzeti Társadalmi Felzárkózási és Roma Stratégia települési integrációs politikánk jövője szempontjából meghatározó jelentőséggel bír, ezért a budapesti székhelyű Autonómia Alapítvánnyal együttműködve feladatot vállaltunk a készülő stratégia társadalmi vitájának területi összefogásában. Szervezésünkben Szolnok adott otthont a nemzeti stratégiát értékelő regionális – 5 megyét érintő – szakmai konzultációnak, melynek eredményét partnerünk útján eljuttattuk mind a kormányzati előkészítést végző szakminisztériumnak, mind az érintett nemzetközi szervezeteknek.

Miután az egyértelműen megállapítható, hogy SZMJV Integrációs Programja és Anti-szegregációs Terve együttesen a szegénység szempontjából meghatározó speciális problématerületek (gyermekszegénység, romaügy, hátrányos helyzetű városi területek felzárkóztatása) hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, a település polgármestere útján, lefelé kerestük meg a KIM Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárát és ajánlottuk fel aktív részvételünket - különös figyelemmel a területi felzárkózási koordinációs központi és felnőttképzési feladatot ellátó regionális képző központok irányításáról, feladatairól szóló 3/2011. (II.11.) KIM rendeletben (továbbiakban: rendelet) foglalt feladatokra - olyan modellértékű program kialakításában, amely komplexen kezeli a leszakadt társadalmi csoportok, mélyszegénységben, szegregált környezetben élők társadalmi felzárkóztatását.

Ezt tettük azért, mert célkitűzéseink realizáláshoz, valamint az elmúlt években indított integrációs programok fenntarthatóságának biztosításához megfelelő jogi lehetőségeket, intézményi partnereket és bővülő szakmaközi kapcsolatokat eredményeztek a nemzeti társadalmi felzárkózási politika nyomán indukált jogi-, és szervezeti változások.

A rendeletben foglaltak olyan **modellértékű programok kialakítását teszik lehetővé**, amelyek komplexen kezelik a leszakadt társadalmi csoportok, mélyszegénységben, szegregált környezetben élők társadalmi felzárkóztatását.

A Közigazgatási és Igazságügyi Miniszter a rendeletben a Türr István Képző és Kutató Intézet (a továbbiakban: TKKI) állami felnőttképzési intézményt jelölte ki a területi felzárkózási koordinációs központi feladatok ellátására.

A tudatos partnerségi építkezés és a közeljövőben megnyíló külső felzárkózási források hatékony bevonását lehetővé tévő feltételek szélesítése eredményeként jött létre a 12/2012. (I. 26.) számú közgyűlési határozat mellékletét képező konzorciumi együttműködési megállapodás, amely a TKKI vezetésével egy szolnoki felzárkózási modell-program kimunkálására és szakmai megvalósítására megalakuló szervezetközi összefogás.

A szociális telep-rehabilitációs projekt kijelölt célterülete Szolnok Törteli út 7. és a Motor út által határolt szegregátum, az itt élők foglalkoztatási, lakhatási problémáinak és társadalmi felzárkózási feladatainak megoldásán együttműködve, szervezeten, a lehetséges foglalkoztatók, valamint az álláskeresők nyilvántartását és képzését végző szervezetek, továbbá a társadalmi felzárkózási programokban résztvevő társadalmi és civil szervezetek bevonásával kísérelné meg a deprivációs folyamatok megállítását és visszafordítását az együttműködés.

Szolnok Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája (továbbiakban: IVS) az 56/2008.(III.20.) számú közgyűlési határozattal került elfogadásra, majd a 215/2008. (VII. 24.) számú közgyűlési határozat mellékletében – az IVS részeként - az Anti-szegregációs Terv (továbbiakban: ASZT) elkészítésének önkormányzati kötelezettsége is azt támasztja alá, hogy a hosszú távú integrációs stratégiaalkotás megkerülhetetlen, melynek célja, a városban élő cigány/roma lakosság társadalmi integrációja, a kisebbségi identitásuk megőrzéséhez szükséges feltételek egyidejű biztosításával. Az ilyen összehangolt adminisztratív cselekvés hivatott elősegíteni az elsődleges munkaerő-piacon munkalehetőség és piacgazdasági pozíció biztosítását, az adófizető állampolgárrá válást, az emancipált társadalmi státuszt, a nem cigány kisebbséghez tartozókkal egyenrangú közéleti szerepvállalási lehetőséget, jogot és feltételeket a cigány/roma kultúra értékeinek, és a szabadon választott kisebbségi identitás megőrzésére és megerősítésére.

Az IVS ASZT által lehatárolt szegregátumokban élők - jellemzően cigány/roma nemzetiséghez tartozók - specifikus problémáira komplex megközelítéssel kell reagálni, amely magában foglalja a célzott megelőző programokat, az egyéni felelősség tudatosítását, az egészséges lakhatáshoz és környezethez való hozzáférést, illetve annak megőrzését, a foglalkoztathatóság javítását, valamint a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A szolnoki ipartelepek megszűnése következtében kialakult „területi hátrány” fokozottan sújtja a cigányokat, hiszen korábban pont a munkalehetőség érdekében költöztek a ma már periférikus helyzetű régiókba, városrészekbe, ahol az országos átlagot jócskán meghaladó mértékű a munkanélküliség. A helyzetet súlyosbítja, hogy a cigányok által korábban megszerzett iskolai végzettségek leértékelődtek, földhöz nem, vagy alig jutottak így tömegesen kerültek komoly egzisztenciális válságba.

Az is látható, hogy a rászorulóknak, különösen a cigány/roma és többségi társadalom tagjai között szakadék húzódik. Az egyes integrációs feladatok végrehajtása során - az egyes társadalmi csoportok érintettségétől és vélt „érdeksérelmétől” függően - kiéleződő vita alakult ki, melyek kezelése során rettentően fontos a Közgyűlés döntéshozóinak következetes kiállása, mivel a társadalmi megbékélés és konstruktív együttélés lépcsőzetesen a demokratizálás, a legitimáció és a mobilizáció elveinek figyelembevételével dolgozható ki sikeresen.

A költségvetésből finanszírozható cselekvési feladatok felültervezésének magyarázata a több éves, évtizedes lemaradás, a cigány/roma nemzetiségi lakosság halmozottan hátrányos helyzete, mely halmozott megfosztottság miatt fontosnak tekintettük a feladatok sokaságának szerepeltetését a munkatervben, még akkor is, ha a megvalósításra kevés esély mutatkozott, hisz ez által legalább nőtt az előkészítés, illetve az együttgondolkodás dinamizmusa a megvalósítás érdekében.

Tisztelt Közgyűlés!

Ahogy az korábbi szakmai értékeléseinkben rögzítettük, melyet a partneri visszajelzések is igazolnak, Szolnok Város Integrációs Programja továbbra is országosan mintaeértékű kezdeményezés. Célja a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoporthoz tartozók, kiemelten a cigány/roma nemzetiséghez tartozók esélyegyenlőségének javítása, leszakadásuk megállítása, és társadalmi integrációjuk elősegítése, úgy, hogy közben meg tudják őrizni a saját kulturális és közösségi értékeiket.

A program elindítása az eltelt majd 8 évben egy minőségileg magasabb dimenzióba helyezte a probléma kezelését és a – A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján átalakult - Roma Nemzetiségi Önkormányzattal való kapcsolattartás gyakorlatát, növelve annak hatékonyságát és eredményességét. Elmondható továbbá, hogy Szolnok Városban intézményesült önkormányzati gondoskodássá, prioritizált feladattá fejlődött a hátrányos helyzetű helyi lakosok integrációjának támogatása.

Az Integrációs Munkabizottság, és a jellemző munkamódszerét jelentő szakmai döntés-előkészítő teamek működtetése továbbra is fontos garanciális eleme a program végrehajtásának, mivel elsődleges feladata a cselekvési feladattervben megfogalmazott lakossági közszolgáltatási ellátások realizálása, másodsorban a szociális megfosztottságból és a cigány/roma nemzetiség társadalmi kirekesztettségéből adódó hátrányok mérséklése és felszámolása, az ehhez szükséges demokratikus intézményrendszer továbbfejlesztése.

A program végrehajtásához tervezett **2012. évi integrációs szakfeladati forrás a 2005. évi szintű költségvetési és szakmai tervezést tesz lehetővé**, amely korántsem elégséges. Főként annak tükrében, hogy Szolnok Város előttünk álló 3-5 éves városfejlesztési elképzeléseinek ütemezéséhez elkészült IVS kötelező mellékleteként, a kirendelt anti-szegregációs szakértők iránymutatása alapján elfogadásra került Szolnok Megyei Jogú Város Anti-szegregációs Terve. A 215/2008. (VII.24.) közgyűlési határozat 2015-ig számos, a szegregált életkörülmények között élők életkörülményeinek javítását célzó feladatot határoz meg, melyek végrehajtásához további költségvetési rendeletben biztosított, vagy realizálható integrációs/felzárkózási bevételi források szükségesek.

Ugyanakkor Szolnok Megyei Jogú Város program melletti elkötelezettségét bizonyítja, hogy a nagyon nehéz gazdasági helyzet ellenér is – bár csökkenő mértékben – önkormányzati forrást biztosít a feladatterv megvalósításához.

Az Integrációs Munkabizottság áttekintette a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról szóló 144/2005. (III.31.) számú közgyűlési határozat és a hozzá kapcsolódó 42/2011. (II.24.) közgyűlési határozat 1. számú mellékleteként elfogadott cselekvési feladatterv, valamint a 215/2008. (VII.28.) számú közgyűlési határozat mellékletét képező Anti-szegregációs Terv végrehajtását.

Egybehangzó szakmai és szakértői álláspont, hogy az IVS Anti-szegregációs Tervének következetes folytatására, a szegregációval sújtott cigány/roma nemzeti kisebbséget érintő komplex telepprogramok folytatására szükség van.

Ahol lehet, a telepek felszámolását, ahol nem, ott **az elemi lakhatási és higiénés feltételek biztosítását, és a továbblépés, a lehetséges kitörési pontok megtalálását kell célul kitűzni.** A szegregációs tényezők hatását ez utóbbi esetben is kezelni, csökkenteni kell.

Javítani kell az érintettek **közzolgáltatásokhoz való hozzáférését** és megteremteni az integrálódás lehetőségét. A beavatkozások fókuszába a szegregátumok által érintett területek szociális város-rehabilitációs programjait szükséges állítani.

Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a telepprogram csak akkor lehet hatékony integrációs eszköz, ha egy hosszú távú **komplex program** része, tartós szociális és foglalkoztatási elemekkel ötvözve. ***Ezeket integrálni kell az önkormányzat település- és egyéb fejlesztési terveibe!***

Jelen operatív helyzetben célszerű az IVS ASZT módosításával, a TKKI vezetésével 2012. február 21-ét követően elkezdődő, „Szegregátumban élők integrációs programja Szolnokon” című modell-program eredményeit megvárni, és annak értékelése függvényében módosítani vagy megerősíteni korábbi telep-felszámolási célkitűzéseinket.

Az ASZT lényegi célkitűzéseinek végrehajtását, az áttörést jelentő modell-programok kidolgozását, valamint a Roma Nemzetiségi Önkormányzat által preferált közösségi köznevelődési tér kialakítását segíthetik azok a pályázaton elnyerhető források, melyek várhatóan az év első negyedében kiírásra kerülnek. Ilyennek tekintendő az Új Széchenyi Terv keretében megjelenő Komplex telep-program (Komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása) című pályázati kiírás, melynek társadalmi már vitája lezárult. A TAMOP 5.3.6-11/1 konstrukció közvetlen célja a mélyszegénységben, szegregált lakókörnyezetben élő hátrányos helyzetű személyek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítése komplex eszközökkel, így szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási beavatkozásokkal. Kiírás keret összege: 4.679.914.745 Ft; Igényelhető támogatás: 45 .000.000 Ft - 150 .000.000 Ft

Ki kell alakítani annak feltételeit, hogy a projektszerű fejlesztésekben megjelenő innovációk – amennyiben bizonyítottan sikeresek és arra alkalmasak – a települési szolgáltatási rendszerek részeivé válhassanak. A fejlesztésekben már a tervezés fázisában hangsúlyosan kell megjelenniük a fenntarthatóság, a rendszerszerű működés, a jóléti rendszerek átfogó fejlesztése szempontjainak.

A sikeres programokat nem projektszerű működésformában kell fenntartani, hosszú távú haszon csak akkor remélhető a szociális innovációs kezdeményezésektől, ha azok tapasztalatai nyomán az átfogó rendszerek, a helyi szabályozás, az intézményi struktúrák is fejlődnek.

Mivel a források végesek, cselekvési prioritásokat kell meghatározni, melyek a megvalósulás és a változások függvényében módosíthatók. *Az Integrált Városfejlesztési Stratégia Anti-szegregációs tervének esetében ilyen prioritás a leghátrányosabb helyzetben levők lehetőségeinek javítása, illetve a szegénység szélsőséges formáinak felszámolása.*

Ezen belül elsőbbséget kell élvezniük a probléma gyökerét célzó intézkedéseknek, vagyis azoknak, melyek hozzájárulnak a szegénység átörökítésének megszakításához. Szintén prioritásként kezelendők a leghatékonyabb – a ráfordítások tükrében legerőteljesebb hatást elérő – kezdeményezések.

A cselekvési feladattervekben foglalt feladatok, célkitűzések jelentős része megvalósult, vannak feladatok, amelynek végrehajtása érdekében történtek lépések, és vannak olyan célok, melyek továbbgondolást vagy kimunkálást igényelnek.

Az Integrációs Munkabizottság felülvizsgálta és aktualizálta Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2012. évi Cselekvési Feladattervét, melyet a határozat mellékleteként javasol elfogadni.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megvitatására és a következő határozati javaslat elfogadására:

...../2012. (III.29.) sz. közgyűlési határozat

A Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának, valamint a Szolnok Integrált Városfejlesztési Stratégia részét képező Anti-szegregációs Terv felülvizsgálatáról és aktualizálásáról

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8.§ (1) és (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, figyelemmel a Kormány 1430/2011.(XII.13.) Kormány Határozatával elfogadott „a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, valamint végrehajtásának a 2012-2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről, továbbá „a területi felzárkózási koordinációs központi és felnőttképzési feladatot ellátó regionális képző központok irányításáról, feladatairól szóló 3/2011. (II.11.) KIM rendeletben foglaltakra az alábbi határozatot hozza:

1./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte és tudomásul veszi a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának és az IVS Anti-szegregációs Terv felülvizsgálatáról és aktualizálásáról szóló beszámolót, amely az előterjesztés melléklete.

2./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja a határozat mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2012. évre vonatkozó Cselekvési Feladattervét, ezzel egyidejűleg a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának felülvizsgálatáról és aktualizálásáról szóló, 42/2011. (II. 24.) számú közgyűlési határozat 1. számú mellékletét hatályon kívül helyezi.

3./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése az előterjesztésben foglaltakra figyelemmel, továbbra is szükségesnek tartja az Integrált Városfejlesztési Stratégiáról szóló 215/2008. (VII.24.) számú közgyűlési határozat mellékletét képező Anti-szegregációs Terv egy éven belüli felülvizsgálatát, melynek során támogatja a TKKI vezetésével létrejött konzorciumi megvalósítású „Szegregátumban élők integrációs programja” tudományos megállapításai és ajánlásai mentén történő módosítását.

Határidő: 2013. március 31.

Felelős: Szalay Ferenc polgármester

A végrehajtásában közreműködik:

Humán Igazgatóság koordinálásában a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

Értesülnek: Szalay Ferenc polgármester
Szabó István alpolgármester
Dr. Kállai Mária alpolgármester
Balla György alpolgármester
Dr. Sebestyén Ildikó jegyző
Dr. Rácz Andrea aljegyző
A Polgármesteri Hivatal igazgatói
Integrációs Munkabizottság tagjai a Humán Igazgatóság által
Oktatási-nevelési intézmények vezetői
Munkalehetőség a Jövőért Szolnok Non-profit Kft. Vezetője
Kozák Ferenc SZMJV Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Szolnok, 2012. február 28.

Szalay Ferenc

SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
INTEGRÁCIÓS PROGRAMJÁNAK
CSELEKVÉSI FELADATTERVE

1. Jogegyenlőség érvényesítése

a. A halmozottan hátrányos helyzetű, főként cigány/roma származású lakossági szükségleteken alapuló időszakos vagy rendszeres tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás, valamint jogegyenlőségi koordinációs szakmai fórum működtetési feltételeinek biztosítása. A szükségletekre épülő jogsegély-szolgáltatás, főként a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, valamint a JNKSZ Megye Esély Szociális Közalapítványa RSZFK Esélyegyenlőségi Iroda Esélyek Háza jogi segítségnyújtó- és antidiszkriminációs szolgáltatások hozzáféréseinek és népszerűsítésének támogatásával, lehetőleg olyan elismert, szakmai ismerettel és tapasztalattal rendelkező szervezettel illetőleg szakemberekkel, amelyek elfogadottak a hátrányos helyzetű, elsősorban cigány/roma származású lakosok között.

Határidő: 2013. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

b. Szakmai, szakmaközi konferencia, egyeztetések, fórumok, tapasztalatcserék folytatása. A települési esélyegyenlőségi és anti-diszkriminációs kiadvány igény szerinti sokszorosítása, eshetőlegesen szükség szerinti átdolgozása, mely tartalmazza a jogegyenlőség biztosításában Szolnok városban tevékenykedő szervezetek leírását, azok feladatkörét, elérhetőségüket és a jogi segítségnyújtás igénybevételeinek módozatait.

Határidő: 2013. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

2. Életminőség javítása, közösségi szocializáció

a. Az Integrált Városfejlesztési Stratégia mellékletét képező Anti-szegregációs Tervhez igazodóan a szegregált területeken lévő önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások, telepszerű lakókörnyezetek rehabilitációjához, és anti-szegregációs beavatkozásaihoz kapcsolódóan folytatni kell a tervezési, előkészítési folyamatot. A Mobilizációs Terv ütemezése alapján, támogatni kell a Történelmi úti elköltöző családok beilleszkedését segítő szociális szolgáltatások fejlesztését.

A területi szegregáltság teljes megszüntetéséig szociális rehabilitációs programokkal, közösségi szociális funkciók kialakításával, környezeti és egészségügyi ártalomcsökkentő programokkal kell elősegíteni a rászorulóknak életkörülményeinek javítását.

Határidő: 2013. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

b. Tovább kell folytatni a hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma fiatalok szabadidős, - különösen a nyári tanítási szünetben szervezett - sportolási és táboroztatási lehetőséghez való hozzájutásának javítását, ösztönözve és elősegítve az egyéb önkormányzati és külső forrás bevonását e célra.

Határidő: 2013. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

c. Kiemelten azon alapfokú nevelési, oktatási intézményekben, valamint korai beavatkozást középpontba állító hátránykompenzáló projektek során, ahol jelentős számban koncentrálnak fogyasztási-, és lakáskörülményi szegénységben élő kiskorúak, lehetőség szerint támogatni kell az intézményi integrációs programok megvalósításának folyamatát. Segíteni kell az egészségügyi-, higiéniai-, és érzelmi nevelést célzó szocializációs gyakorlatokat, kommunikációs nevelést, a szülői-, családi-, és közösségi együttműködés keretében szervezett rendezvények, programok megvalósítását.

Határidő: 2013. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

d. Folytatni kell a szegregátumok és perifériás területeken élők biztonságát növelő önkormányzati bűnmegelőzési programok innovatív fejlesztését, és támogatni kell a helyi közösségek önvédő képességét növelő kezdeményezéseket, a tolerancia-erősítő, valamint a közterületek közösségi használatba vételét célzó programokat.

Határidő: 2013. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

e. Az IVS Anti-szegregációs Terv előttünk álló feladatainak tervezhetősége, ezen belül azon válságterületek és közösségek láthatóvá tétele érdekében, melyeket leginkább sújtja a szegénység és társadalmi kirekesztettség, lehetőség szerint a stratégiai tervezést támogató ún. „Települési Válság-térkép”-et kell létrehozni.

Határidő: 2013. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

3. Oktatás, képzés

a. „A hátrányos helyzetű tanulók elismerésére kidolgozott elvek alapján, tovább kell folytatni a Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakóhellyel rendelkező tanulmányi, kulturális, művészeti, közösségi és sport területen kiemelkedő tevékenységet végző hátrányos helyzetű, elsősorban cigány/roma származású tanulók jutalmazását, - lehetőség szerint - évi egy alkalommal.

Határidő: 2013. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Oktatási intézmények vezetői

b. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata integrációs és anti-szegregációs céljaival összhangban, meg kell vizsgálni egy települési „ integrációs szakmai díj” bevezetésének lehetőségét, a Szolnok városban állandó lakhellyel rendelkező halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók életkörülményeinek javításában, a rászoruló társadalmi hátrányainak kompenzálásában kiemelkedő teljesítményt nyújtó és példaértékű áldozatvállalást tanúsító szakemberek elismerésére, évi egy alkalommal.

Határidő: 2013. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

c. A cigány/roma tanulók érettségit adó középfokú oktatási intézményekbe való bekerülésének elősegítése céljából képességfejlesztő és tehetséggondozó felkészítő képzések kimunkálása, bevezetése, és a működő programok - kiemelten a TANODA – fenntarthatóságának támogatása, valamint felsőfokú képzésbe történő bejutást támogató rendszerek fejlesztése.

Határidő: 2013. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Valamennyi oktatási intézmény vezetője

d. Lehetőség szerint azon közoktatási intézményben, ahol jelentősebb számban tanulnak cigány/roma tanulók, el kell érni, hogy olyan cigány/roma származású, illetve romológus szakképzettséggel rendelkező szociális munkást, pedagógiai asszisztent vagy szabadidő szervezőt alkalmazzanak, akik közvetlenül is segíthetik a tanulni vágyó fiatalokat. Ezen humán-erőforrás rendelkezésre állásáig, a közcélú segítő asszisztensek települési alkalmazásával kell elősegíteni az oktatási célok teljesülését.

Határidő: 2013. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Valamennyi oktatási-nevelési intézmény vezetője

e. Ki kell dolgozni annak feltételrendszerét, hogy azon közoktatási intézményekben, ahol erre igény mutatkozik a cigány/roma nyelvi-, művészeti- és népismereti oktatás megszervezésre kerüljön.

Határidő: 2013. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Valamennyi oktatási-nevelési intézmény vezetője

f. Tovább kell folytatni és a megkezdettek szerint, tájékoztató és szervező munkával elő kell segíteni az érintettek minél szélesebb körének részvételét az alábbi célcsoportok és célok vonatkozásában:

f.a./ 8 osztályt el nem végzett személyek motiválása az általános iskolai tanulmányaik befejezésére,

f.b./ valamint az ezt követő első szakma megszerzésére,

f.c./ cigány származású munkavállalókat alkalmazó vállalkozások támogatása,

f.d./ a szakmai gyakorlatot biztosító cégek ösztönzése.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

g. Tovább kell folytatni a horizontális együttműködést támogató adaptációk elterjedését, különösen a pedagógusok – lehetőleg akkreditált – romológiai továbbképzését, valamint a hospitalizáció, DIFER mérés képzési lehetőség és szükséges mérőeszközök bevezetésének vizsgálatát. A romológia képzést ki kell terjeszteni a középfokú oktatási intézményekre is.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

h. Tovább kell folytatni Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatához tartozó azon köztisztviselők, és közalkalmazottak, valamint a szolnoki szociális ellátásban dolgozók és a közfoglalkoztatásban foglalkoztatott segítők romológiai továbbképzését, akik munkájuk során kapcsolatba kerülnek cigány/ roma származású állampolgárokkal.

Határidő: 2013. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

i. Segíteni kell a gyermekszegénység és a gyermekek társadalmi kirekesztettségének visszaszorítását célzó, a szegénység átörökítésének megszakítását, a tanulási, nevelési problémák megelőzését, és a megfelelő környezet, támogató kapcsolatok, tudás és készségek korai fejlesztését végző programok - különösen a Biztos Kezdet Gyerekház projektek - működési stabilitását és megvalósulását.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

4. Foglalkoztatási célok eléréséhez szükséges eszközrendszer

a. Foglalkoztathatóság növelése érdekében a foglalkoztatás elősegítésében és a munkanélküliek ellátásában feladatokkal rendelkező intézményekkel és szervezetekkel szoros együttműködés további erősítése, az alábbi célok, prioritások tekintetében:

a.a./ felzárkóztató képzések

a.b./ esélyjavító motivációs, kommunikációs, munka-erőpiaci készségfejlesztő programok, családtámogatások,

a.c./ iskolarendszeren belüli felnőttképzésben és iskolarendszeren kívüli betanító, OKJ-s képzésben való részvétel,

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

b. Esélyegyenlőség biztosításához szükséges feltétel- és eszközrendszer kidolgozásának folytatása, kiemelt figyelemmel az alábbiakra:

b.a./ pozitív példák bemutatása, amely mérsékelheti az intoleranciát,

b.b./ határozottabb fellépés a negatív diszkrimináció ellen, a cigány/roma érdekképviseleti szervezetek aktív közreműködésével,

b.c./ kapcsolatfelvétel Szolnok Megyei Jogú Városban működő jelentősebb munkáltatókkal a cigány/roma lakosság foglalkoztatásnak élénkítése céljából, részvétel a munkáltatók érdekképviseleti szerveinek fórumain,

b.d./ a média bevonása kapcsán pozitív előremutató példák, események, sikeres pályázati programok bemutatása,

b.e./ célcsoporti esélynövelő fórumok, az öngondoskodás szemléletének elterjedését támogató szociális rehabilitációs programok létrehozása cigány/roma civil szervezetek bevonásával.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

c. Foglalkoztatási szint emeléséhez szükséges feltételrendszer kidolgozása az alábbi prioritások vonatkozásában:

c.a./ cigány/roma szervezetek felelősségvállalása a cigány/roma lakosság mozgósításában, a programban való bennmaradás biztosításában,

c.b./ cigány/roma civil szervezetek megerősítése,

c.c./ cigány/roma civil szervezetek mentori- (segítő), és önkéntes hálózatának kialakítása,

c.d./ városfejlesztési beavatkozások során a helyi munka-intenzív szektorok bővítése,

c.e./ a vállalkozóvá válás segítése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központ eszközrendszerének felhasználásával. A vállalkozni szándékozók részére tájékoztatók szervezése, szaktanácsadás biztosítása,

c.f./ a cigányok/romák munkaerő-piaci integrációját támogató programok, pályázati lehetőségek feltárása.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

d./ A közfoglalkoztatás keretében történő munkavégzés támogatása és feltételrendszerének javítása mellett, - elsődlegesen a már működő és fenntartási kötelezettséget jelentő projekteket érintően - folytatni kell a foglalkoztatási szint emelése érdekében a közcélú foglalkoztatás új területeinek kutatását és szervezését, a cigány/roma szervezetek és mentorok támogatott tevékenységének fokozásával.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

5. Informatika, kultúra, kommunikáció

a./ Elősegíteni és támogatni kell Szolnok városban a cigány/roma kultúra értékeinek és emlékeinek felmérését a Cigány Kisebbségi Önkormányzat, valamint civil szervezetek és aktivisták bevonásával. A felmért és összegyűjtött kulturális értékeket és emlékeket lehetőség szerint kiadványba kell foglalni.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

b. Meg kell vizsgálni a cigány/roma kulturális és nyelvi értékeket megjelenítő katalógusok elkészítésének lehetőségét, digitális rendszerbe történő rögzítését, továbbá Szolnok város honlapján cigány kisebbség értékeit tartalmazó, közérdekű információkat és programokat közvetítő integrált megjelenés lehetőségét.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

c. Szolnok városban jelentkező igények felmérését követően a cigány/roma kulturális - tehetségkutató, folklór, tematikus, szórakoztató - rendezvényeknek, lehetőség szerint a városi rendezvények körébe történő integrálásának elősegítése, a hagyományőrző csoportok nyilvános szerepléseikhez szükséges eszközök és feltételek biztosításának támogatása.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

d. Cigány/roma írott sajtó terjesztése, bővítése annak érdekében, hogy minél több anyanyelvi érték és információ jusson el a lakossághoz, a cigány/roma programokat érintően, több pozitív példa és gyakorlat bemutatása.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

e. Közreműködés az Integrált Városfejlesztési Stratégia Nyugati Városrészi akcióterületén tervezett Kulturális Centrum és Közösségi Ház funkcionális kialakításában és működtetési koncepciójának kimunkálásában. Ennek során össze kell gyűjteni a modellezhető igények és elképzelések felmérését a cigány/roma kisebbségi érdekképviselők és civil fórumok bevonásával.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság
Integrációs Munkabizottság
Roma Nemzetiségi Önkormányzat

6. Egészségügy

A halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, kiemelten a szegregált lakókörnyezetben élők egészségügyi állapotának javítása érdekében, az ingyenesen igénybe vehető egészségügyi szűréseken való részvétel ösztönzése, elősegítése. A szociálisan rászorulóknak számára helyben történő mobil szűrés feltételeinek biztosítása, valamint a hátrányos helyzetű közterületek közegészségügyi feladatainak, és közösségi környezettudatosságot javító akciók támogatása.

Határidő: 2013. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

7. Értékelés

Az Integrációs Munkabizottság által végzett éves munkát, valamint az Anti-szegregációs Terv feladatainak végrehajtását, illetőleg megvalósítását minden évben egy alkalommal értékelni kell.

Határidő: 2013. március 31., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Beszámoló
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról, valamint az IVS Anti-szegregációs Terv 2012. évi intézkedéseinek eredményeiről

Tisztelt Közgyűlés!

Az Integrációs Munkabizottság Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javítása érdekében végzett 2011. évi tevékenységről az alábbi tájékoztatót adja:

1. Az Integrációs Program és Cselekvési feladatterv megvalósítása érdekében végzett tevékenység

Mint azt a beszámoló előterjesztésében is jeleztük, a 2011. évben a végrehajtott feladatok az elmúlt években elért eredmények, az elkezdett projektek fenntarthatóságának biztosítása éve volt. A Cselekvési feladatokhoz rendelt szakfeladati forrás csökkenése okán, az időarányos pénzfelhasználásra nagy hangsúlyt fektettünk, tekintettel a problémakörre jellemző váratlan krízishelyzetek előfordulási valószínűsége miatt. Az előre tervezhető feladatok körében prioritást élveztek a gyermekszegénység kezelését fókuszba állító, a tanulási hátránykompenzáló és továbbtanulási utakat erősítő, valamint a tehetséggondozást és szabadidős közösségi fejlesztést megcélzó programok.

A korábban kimunkált tervszerű előkészítő tevékenység, megfelelő alapot biztosított a magas fokú szakmaisággal végzett integrációs folyamatok intenzitás-növelésének. Az integrációs tevékenység szervezése és koordinálása során kiemelten szem előtt tartottuk a költség-hatékony forrásfelhasználást. Az Integrációs Program célrendszerébe illeszkedő, és támogatást igénylő projekteket az előző évihez viszonyítottan 50%-ban tudtuk támogatni, összességében 17 esetszámban.

Az egyes programok támogatásánál kiemelt szempont volt a létrejövő közösségi érték, a fenntarthatóság és a társadalmi felzárkózásban elérhető tartós eredmény, melynek során 16 projektet tudunk realizálni.

Ezek közül kiemelésre érdemes a Biztos Kezdet Gyerekház, az Újvárosi TANODA, a Szent György Alapítvány Újvárosi Napközis Játsszóháza, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat Közösségi Napok sorozata, a Szolnok TV Mega-Vers Tábora, a VOKE Csomóponti Művelődési Ház Roma Népitánc csoportja, és a „Szolnok Szépül” közérdekű önkéntességfejlesztő program.

A tárgyidőszakban megvalósuló programok mindegyikének közös jellemzője, hogy azok főként település-fejlesztési célt szolgáltak, és csak másodlagosan jelenthettek meg a pályázók belső szervezeti céljai. Annak érdekében, hogy az integrációs támogatások elérjék a közvetlen célcsoportokat, működési célú támogatást nem nyújtottunk, így biztosítva a produktív hasznosulást és további külső önerő mozgósítását.

Azon kisösszegű támogatások esetében, ahol a megvalósítást és pénzkezelést egyszerűbbé tette a hivatal partnerként történő belépése, önkormányzati feladatellátásban vállaltuk a koordinációs és monitoring feladatokat, a szakmai lebonyolítás vagy szolgáltatás-vásárlás kötelezettségeinek lebonyolítását.

Mint az fentebb említettük, a célszerűség és szakszerűség kívánalmának megfelelően elkülönült a Bizottsági szintű programalkotás és forrásfelosztás rendszere. Az Integrációs Munkabizottság a - 2010 évben már jól bevált - csak az ügyrendjében rögzített szükséges előkészítő, véleményező, vagy döntés előkészítő üléseket tartotta, a formális összejöveteleket konstruktív szakmai-, és döntéshozói értekezletekre váltottuk.

Azok a támogatási kérelmek, melyek megfeleltek az önkormányzati célkitűzéseknek és szakmai tartalmuk alapján szorosan illeszkedtek a Cselekvési Feladattervhez, bekerültek SZMJV Polgármesteri Hivatal kötelezettség-vállalási rendszerébe. Az egyes ágazati egyeztetések eredményeként került sor a támogatás mértékének szakmai javaslatételére, illetőleg megállapítására.

Miután a támogatott projektek egy része már 2 évet meghaladóan fut, a beszámoló formai keretei és tartalmi célkitűzése nem teszi indokoltá, illetőleg lehetővé, hogy minden egyes projekt szakmai eredményeit bemutassuk a beszámolóban. Így annak keretében az egyes integrációs célkitűzések megvalósulásában résztvevő szervezeteket és intézményeket pusztán nevesítjük, a projekteket szakmai területenként a feladatterv tagolásának megfelelően tematikusan mutatjuk be, és csak a horizontális célokat megvalósító projektek releváns adatait taglaljuk.

1.1. Jogegyenlőség érvényesülése:

Az emberi jogok érvényesülésének, a jogegyenlőség megteremtésének és érvényesülésének biztosítása továbbra is az egyik legnehezebb feladat. A jogalkotás folyamatában megjelennek ugyan a kisebbségi jogok, de ez még nem jelent megoldást, csak lehetőséget. Valós előrelépéshez a szabályokon túl előre kell lépni a szemléletmód változásában, változtatásában és a jogalkalmazás folyamatában is.

A cselekvési feladatterv - a megelőző tárgyidőszakokhoz hasonlóan - két feladatot fogalmazott meg a 2011. évre, egyrészt ingyenes tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás fenntartását a városban, másrészt szakmai, szakmaközi egyeztetések tapasztalatcsere meg szervezését.

A tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás területén elért korábbi évek eredményeit megőriztük. A korábbi gyakorlatnak megfelelően a kisebbségi jog területén a Szolnoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat folytatott folyamatos segítségnyújtást, tanácsadást. Közreműködtek és közvetítettek az eltérő életstílusból és kultúrák egymás mellett éléséből adódó konfliktusok megelőzésében, kezelésében, a lokálisan jelentkező lakossági fórumok és közmeghallgatások érdemi és konstruktív lebonyolításában.

Jelentősen javult az integrációs és cigány/roma nemzetiségi feladatokat érintő kommunikáció színvonala. Az önkormányzati törekvések társadalmasításában mindvégig biztosított volt a Roma Nemzetiségi Önkormányzati támogatás és konszenzus. Ezen eredmények különösen felértékelődtek a cigány/roma nemzetiségű személyek biztonságérzetének alakításában.

A tárgyidőszak tapasztalata volt, hogy napjainkban legkevésbé az emberi-, és kisebbségi jogok sérelméből adódó hátránykompenzáció iránt van igény, ellenben a munkavállalói-, hivatali ügyintézési-, közüzemi ügyfélszolgálati-, krízis-támogatási tanácsadást preferálta a célcsoportot jelentő kliensi kör.

Ezen igény kielégítésére, a közmunkaprogram lehetőségeit kihasználva a „Munkalehetőség a Jövőért” Non-profit Kft munkáltatói szerepvállalásával és a RNÖ foglalkoztatói belépésével roma asszisztensek kerültek foglalkoztatásra rendkívül széles feladatkörrel, melyek során kiemelt hangsúlyt kapott az ügyfélkapcsolati és ügyfélszolgálati munka.

Az ügyfélfogadási-szolgáltatást felkeresők problémái az alábbiak szerint oszlottak meg:

- jogi segítségkérés
- segítségkérés nevelési, oktatási ügyekben
- segítségkérés szociális támogatási-, lakhatási kérelmek során
- önkormányzati és hatósági ügyben segítség-kérés
- ösztöndíj pályázat-írás
- képzési-, oktatási rendszerekbe történő bejutás támogatása
- foglalkoztatás szervezése
- adósság-, krízis-kezelés

Eredményes munkát végeztünk a jogegyenlőség elősegítését célzó szakmai, szakmaközi egyeztetések területén.

A jogsegély-szolgáltatást biztosító szervezetek civil, önkormányzati és állami szervek bevonásával folyamatos szakmai egyeztetést folytattunk, melynek keretében az egyes szervezetek megismerték egymás működési területét, meghatározták az egyes szervezetek kompetencia határait.

A megbeszélés keretében megállapodás született a jogsegély szolgáltatás területén az együttműködés lehetőségeiről és formáról. A párhuzamosságok elkerülése érdekében folyamatosan részt veszünk a JNSZ Megye Esély Szociális Közalapítványa RSZFK Esélyegyenlőségi Iroda Esélyek Háza által koordinált „JNSZ Megyei Romaügyi Kerekasztal” munkájában, ahol biztosított a már meglévő igazságügyi-, igazságszolgáltatási-, rendvédelmi interperszonális együttműködéseink folytonossága. Ezen fórumokon gyakorta témavezetőként, előadóként veszünk részt, biztosítva programunk nyilvánosságát, térségi bemutatását.

A területhez kapcsolódó eredmény, hogy részt vállaltunk a cigány/roma nemzetiséghez tartozó mélyszegények felzárkózását és esélyegyenlőségi helyzetét meghatározó nemzeti stratégia-alkotási folyamatban. A budapesti székhelyű Partners Hungary Alapítvány trénereinek irányításával regionális egyeztető konferenciát szerveztünk a „roma stratégia” társadalmi vitája keretében, melynek megállapításait eljuttattuk az előkészítést koordináló Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumba. Az öt megyét érintő műhelymunka számos észrevétele és javaslati eleme bekerült a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási és roma stratégiába.

1.2.Életminőség javítása, közösségi szocializáció:

Az Integrációs Program előkészítéséhez összeállított, valamint az évenkénti felülvizsgálat és aktualizálás során lefektetett szakmai értékelések igen fontos megállapítása, hogy az életminőség és ezen belül is a lakhatás feltételeinek javítása nélkülözhetetlen kritériuma annak, hogy beinduljon egy minőségi életmód-váltás feltételrendszerének a megteremtése.

Különösen fontos az anyagi teherviselő képességet nélkülöző hátrányos helyzetű rétegek - ezen belül a cigányság - lakásproblémáinak megoldását segítő programok továbbfejlesztése, a telepi körülmények között élő lakosság életkörülményeinek javítása, és a lakhatás feltételeinek normalizálása.

Ma már látható, hogy az e területen meglévő problémák sokasága túlmutat az önkormányzat jelenlegi lehetőségein. A pártállami rendszer hagyatéka súlyos teherként nehezedik a városunkra. A marginalizálódó területeken olyan szegregátumok jöttek létre, melyek területén élőket összetett szegénységi dimenziók terhelnek. A szegregátumok okozta problémák megoldására az IVS ASZT rögzített célkitűzéseinek módszeres végrehajtása lenne a megoldás, kiegészítve szetlemen típusú szociális és közösségfejlesztési szolgáltatásokkal.

A Cselekvési Feladatterv ennek megfelelően ugyan kiemelten kezelte az életminőség javítását és a közösségi szocializáció segítését, elsődlegesen az Anti-szegregációs Terv által kijelölt szegregátumokban, viszont az anti-szegregációs források megszüntetését kompenzálni nem tudtuk.

A telepszerű, szegregált lakókörnyezetek rehabilitációjához kapcsolódó tervezési, és beavatkozási folyamat az említett IVS Anti-szegregációs Terv végrehajtásának elakadásával lassulni látszik. Ennek általános feladatait a 2011. évi Cselekvési Feladatterv részben tartalmazta, melyek legfontosabb eleme a Törteli – Motor úti szegregátum térbeli és létszámbeli szűkítésének támogatása, a helyben történő szocializációt és hátránykompenzációt támogató terület közműellátottságának javítása, és a mobilizációt segítő közösségfejlesztő programok tervezése, meghonosítása.

A korábbi évek pozitív tapasztalataira építve, a telepeken, telepszerű lakókörnyezetben élők lakhatási körülményeinek javítása, a felmerülő problémák gyors és hatékony jelzése és kezelése érdekében a Szolnoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a „Munkalehetőség a Jövőért” Szolnok Non-profit Kft. együttműködésében, a HHH társadalmi réteghez tartozók, főként cigány/roma nemzetiség által leginkább lakott területekre a közfoglalkoztatási programban telepgondnok és segítő asszisztensek foglalkoztatására került sor.

Tovább folytatódott és elvégzettnek tekinthető a cigány/roma származású fiatalok nyári táboroztatása és sportolási lehetőségekhez való hozzájutás segítése kiemelt integrációs feladat.

Habár minden évben jelentős népszerűsítő munkát fejtünk ki a Gyermek-, és Ifjúsági Közalapítvány által kínált nyári gyermek-táborok és nyári napközi érdekében, láthatóan csekély a célcsoport reprezentáltsága. Egyrészt a jövedelmi-, és fogyasztási szegénység elérhetetlenné teszi ezen programokat a HHH családok számára, másrészt preferálják a bensőséges hangulatú, és a cigány/roma kultúrkörbe tartozó programokat nyújtó tematikus rendezvényeket.

Ezen célcsoport igényeire reagálva alakítottuk ki, és támogattuk azon - főként cigány/roma - hagyományokat és kulturális értékek előtérbe állító tematikus nyári napközis fejlesztő projektünket, mely a korábbi évben is komoly érdeklődésre számított.

A projekt **Újvárosi Napközis Játsszóház** elnevezéssel került meghirdetésre, melynek bázis-területe Szolnok Város Déli Iparterületén élő mélyszegény családok gyermekei, kiemelten a szegregált területeken élő cigány/roma származású tanköteles fiatalok.

Az Újvárosi Napközis Játsszóház igazi siker történet, amely az előző évhez képest stratégiai jelentőségű humánerőforrás fejlesztést is hozott. Együttműködést alakítottunk ki a szolnoki Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskolával és a Szent György Alapítvánnyal, mely szervezetek együttes bonyolították a 2011. július 04. és július 30. közötti tábort. A projekt költségeihez az integrációs szakfeladatból 800.000,- Ft támogatást biztosítottunk, mely jelentősen segítette a családok gyermeknevelésből adódó terheit, és hozzájárult a tárgyidőszak kiskorú kriminalitási jellemzőinek javulásához.

A korábbiakban említett ASZT helyzetfelmérése rámutatott, hogy a szegregátumok lakóit súlytó életkörülményi hiányosságok, és az ezekből adódó környezeti ártalmak komoly egészségügyi kockázatot jelentenek az itt élők számára, különösen a nagyszámú kiskorúra.

A lehetséges beavatkozás és segítségnyújtás módozatait Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Munkabizottsága a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal szoros együttműködésben több alkalommal tárgyalta. Ezek során programszerű önkormányzati és közösségi beavatkozás szükségessége fogalmazódott meg, melyet alátámasztottak azon évközben végzett helyszíni-szemle adatai is, amelyek az érintett kiskorúak és családjaik jövedelmi szegénységét, társadalmi kirekesztődését mutatták.

Az egzisztenciális-, lakáskörülményi-, és fogyasztási szegénység okán kialakult állapotok akadályozzák az itt élőket a közösségi élettér önálló fejlesztésében. Ennél fogva fizikai és egészségi állapotuk az átlagosnál továbbra is rosszabb, nagyobb valószínűséggel vannak jelen lakóhelyükön környezeti ártalmak. Ennek ellensúlyozására a családok teherviselő-képessége nem biztosít elégséges fedezetet, a gyermekek és családjaik társalmilag kialakult szocializációs folyamata-, higiéniés nevelése sérül.

Tekintettel arra, hogy Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata elkötelezett a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a kiskorúak életkörülményeinek javításában, a szegregátumokat érintően közösségfejlesztési-, életkörülmény javítási programok elindítását kezdeményeztük a lakóközösségek bevonásával.

A fenti szakmai célkitűzés megvalósítását az „integrációs csatorna”-ként működő szolnoki Integrációs Program keretében, a munkában résztvevő intézmények, érdekképviselői szervezetek és lakóközösségek partnerségével oldottuk meg. Elsődlegesen az önkormányzat kiemelt partnere, a RNÖ által mozgósított lakossági önszerveződések által.

A 2011. évi program keretében, az illegális hulladékterhelés és a környezeti ártalmak csökkentése érdekében valamennyi szegregátum külső környezetében és a közterületeken történt környezet-szépítés. A közvetlen lakókörnyezetén túl, a lakók egy aktív csoportja a közterület közösségi használatba vételét is támogatta, melynek során a Roma Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében szabadidős programok helyszíneinek kialakítása és karbantartása is megtörtént.

A cigány/roma kultúra hagyományosan táplálója a népcsoport „komplex tisztasági szabályrendszerének”, mely szabályozza mind a személyi higiénés-, lelki-, és erkölcsi tisztaság közösségi elvárásai szabályrendszerét. A többségi társadalmi befolyás és a szegénység tömegessé válása módosulásokat eredményezett ezen közösségi szabályokban, azok elveszítették normaképző státuszukat.

Ennek tudható be, hogy a szegregátumok területén élők környezetében a közterületek állapota folyamatosan romló képet mutat, és az ott élők mellett a lakóterület nem cigány lakosainak testi, lelki egészségéhez fűződő alkotmányos joga sérül.

A szemlélet alakulásában jelentős szerepe van azon körülménynek, hogy a telep szomszédságában lévő önkormányzati és magántulajdonú területrészek az illegális hulladéklerakás célterületei. Az itt elhelyezett hulladék tovább szennyezi a környező közterületeket, rágcsáló- és egyéb kártevők elszaporodásának melegágya, és a normaszegésre bátorító jelenség.

A folyamatokba történő beavatkozás, és egy pozitív irányú szemlélet-formálás elindítása érdekében kidolgoztunk egy aktív szociálpolitikai modelleket ötvöző környezetvédelmi projektet, melynek 2 jelentős alappillére van. Az egyik a társadalmi aktivitás és önrendelkezés európai értékein építkező közérdekű önkéntesség, amely épít az egyén tevékeny részvételére, miközben közösségi értéket és egyéni sikerélményeket teremt. Ez a cigány/roma nemzetiség körében teljesen újszerű kísérlet, mivel bizonyítja, hogy birtokolnak hasznosítható kompetenciákat és közben munkaviszonynak elismert, foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosító igazolást szerezhetnek. Ezen projektrész koordinátora a CONTACT által működtetett Önkéntes Centrum.

A projekt másik eleme az érintettek lakókörnyezetének rendezését, és a magánlakásokhoz tartozó konyhakertek program-szerű művelését, vagy kisállatok tartását elősegítő tevékenységek támogatása. Ezen fejlesztés koordinálására a Roma Nemzetiségi Önkormányzatot kértük fel, mely reményeink szerint 2012 tavaszán látható eredményeket produkál.

A komplex projektre a két szervezet együttműködésével 1 millió forintot tervezünk fordítani.

1.3. Oktatás, Képzés:

A cigány kisebbséghez tartozók egy jelentős részének deprivált helyzete alapvetően, az iskolázottság alacsony szintjére és a szakképzettség hiányára vezethető vissza.

A foglalkoztatás és a munkaerő piaci esélyek növekedése nagymértékben kihat az életminőség javítására, ugyanakkor viszont a foglalkoztatás és esélynövekedés a munkaerőpiacon alapvetően függ a képzettségtől. Egybehangzó véleménye a cigányság helyzetét vizsgáló szakembereknek, hogy a cigányság társadalmi integrációja csak az iskolázottság és képzettség növelésével valósítható meg.

A cselekvési feladattervben éppen ebből eredően szerepel hangsúlyozottan ez a terület, mert az Integrációs Program elkészítése során is már világosan látható volt, hogy a cigány/roma lakosság integrációjának egyik fontos, ha nem a legfontosabb feltétele és az egyik lehetséges kitörési pontja lehet a hátrányos helyzetből a képzettségi szint emelése, versenyképes tudás megszerzése.

A közoktatási rendszer számos olyan – különösen a leszakadó rétegeket, köztük a romákat sújtó – problémával küzd, amelyek megoldása csak további hosszú távú fejlesztéssel orvosolható. A hatékony fellépést a méltányosság alapelveinek tiszteletben tartásán kívül az a tény is sürgeti, hogy a romák az iskoláskorú népesség, és ezáltal a jövő munkavállalóinak jelentős és egyre növekedő csoportját képviselik.

Az oktatási rendszer sajnálatos jellemzője, hogy nem képes csökkenteni a családi körülmények miatt meglévő hátrányokat, vagyis a PISA felmérés definíciója szerint nem méltányos a rendszer. A felmérések háttérelmezései megmutatják, hogy a magyar oktatási rendszer az OECD országok közül egyike az esélyegyenlőséget legkevésbé biztosító

rendszereknek, a gyerekek iskolai eredményességét nagymértékben a szülők iskolai végzettsége, foglalkozása határozza meg.

Alapvető probléma;

- hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egy része a helyben elérhető oktatási szolgáltatásokat sem kapja meg.
- hogy nincs kellő együttműködés más ágazatokkal, így elsősorban a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatásokkal, és nem kap kellő hangsúlyt a szülőkkel való partneri viszony sem.
- közoktatási szegregáció, mely egyrészt a középosztálybeli tanulók iskolai elvándorlása, másrészt a területi szegregáció és az iskolarendszer szelektivitása következtében alakul ki. A szegregáció – amellett, hogy további problémákat generáló szociális elszigeteltségbe taszít –, azért jár súlyos következményekkel, mert – ahogy azt kutatások tapasztalatai mutatják – a szegregált iskolákban és osztályokban rosszabb az oktatás színvonala: alacsonyabb a szaktanárok által megtartott órák száma, az érintett intézmények gyengébb felszereltségűek más helyi iskoláknál és osztályoknál. Mindezek következtében erősödnek a meglévő társadalmi különbségek. Egy 2010-es kutatás szerint a roma többségi iskolák száma 2004 óta mintegy 34%-kal emelkedett. Ezen iskolák 70%-ban a teljes szakos ellátottság megoldatlan.
- hogy a pedagógusokat az alap, illetve továbbképzések során nem készítik fel a hátrányos helyzetű, vagy eltérő szocio-kulturális háttérrel rendelkező gyerekek oktatására, nevelésére, valamint a szülőkkel történő együttműködésre
- hogy az oktatás nem biztosítja eléggé a munkaerő-piaci részvételhez szükséges alapkészségeket, nem alapozza meg az egészségkultúrát, az egész életen át tartó tanulást.

Az oktatási szakemberek egy részének, még az is lehet, hogy a többségüknek határozott véleménye, hogy itt nem pusztán korrelációról, együtt járásról van szó, hanem határozottan ok-okozati kapcsolatról: az alul való elhelyezkedés a társadalmi ranglétrán egyenesen oka a gyengébb teljesítménynek. A jelenséget a különböző társadalmi pozíciók elérésének eltérő esélyei miatt esélyegyenlőtlenségnek nevezzük. Ma már a pedagógiai szakma egy meghatározó részének álláspontja, hogy az *esélyegyenlőtlenség kirívóan magas szintje a hazai közoktatás legsúlyosabb problémája*.

Ma Magyarországon az iskolai elkülönítés, a szegregáció talán legfontosabb indokaként - természetesen ott, ahol ez gyakorlat - a tehetségnevelés szükségleteit szokás megfogalmazni. Már az óvodában elkezdődik a folyamat, és a tagozatoknak, eltérő iskolatípusoknak, az ilyen-olyan-amolyan, elkülönítést lehetővé tevő iskolai oktatási formáknak se szeri, se száma. Azok a viszonyok, amelyek a magyar iskolarendszerben az esélyegyenlőtlenség kezelésében kialakultak, erőteljesen gátolják a tehetségnevelést.

Valamennyi társadalmi csoportban ugyanolyan arányban megtalálható, illetve fejleszhető tehetségesek közül az alacsonyabb társadalmi státusszal rendelkező csoportokban felnövekedők, ebben a rendszerben és a pedagógiai kultúra mai fejlettségi szintjén, sokkal kisebb arányban képesek kiemelkedni, mint szerencsésebb helyzetben lévő társaik. Ezzel az ország veszít tehetségeket, az ország adottságtartaléka pusztul.

1.3.1. Integrált esélyegyenlőségi projektek:

„Utolsó Pár Előre Fuss!” Tanoda program

Az „Utolsó Pár Előre Fuss!” TÁMOP- 3. 3. 5. / A- 08 / 1- 2009- 0025 Tanoda 2010. január 1-jén kezdte meg működését. A projekt támogatott időtartama: 2010. január 1.- 2011. november 30.

A pályázat célja Szolnok város déli iparvidékén élő hátrányos helyzetű általános iskolás, felső tagozatos korosztályú fiatalok iskolai sikerességének támogatása, a szükséges feltételrendszer biztosítása.

A pályázatot benyújtó gesztor szervezet a Foglalkoztatási Célú Non- profit Szervezetek Jász Nagykun- Szolnok Megyei Szövetsége, mely a megvalósítás során évenként 30 fő fiatal tanodai foglalkoztatását vállalta. A 23 hónapos programra a szervezet 22 millió forint támogatást nyert.

A tanoda helyszínét a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a tulajdonában lévő Szolnok, 5000, dr. Durst János u. 3. alatti – kivett ingatlanrész – önálló épületben biztosította. Ennek felújítását, a Tanoda működéséhez szükséges feltételek kialakítását az önkormányzat végeztette el.

A projekt szakmai megvalósítását alapvetően 5 fő végezte, amely a támogatási szerződésben foglalt megvalósítási időnek megfelelően 2011. november 30-án befejezte rendszeres működését. Miután a pályázat kiírója a fenntarthatóság tekintetében további finanszírozási lehetőségeket nem teremtett, illetőleg a gesztor szervezetnek nincsenek erre fordítható saját forrásai, a projekt a fenntartási időszakába lépett.

Ennek során kötelező a létrejött eszközök és szellemi tulajdon rendelkezésre bocsátása, valamint egy alapszintű szolgáltatás biztosítása. Viszont ez azt is jelenti, hogy a bevont tanulók további mentorálása jelentős érdeksérelmet szenved, tanulási készségeik szinten tartása és továbbtanulási esélyeik romlanak.

1.3.2. Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központja integrációs projektjei:

Az SZKTT HSZK komplex segítő rendszert működtet, az egyes szolgáltatásokat, programokat, korra, nemre, etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül biztosítja a szociális – mentálhigiénés - egzisztenciális problémákkal küzdő egyének, családok, csoportok és közösségek számára. Intézményünk szolgáltatásait 2011 évben is kb 15 ezer ügyfél vette igénybe, a roma célcsoport arányát - a személyiségi jogok okán – csak becsülni tudjuk (kivéve az Eu pályázatokban résztvevőket, akik nyilatkoznak a roma célcsoportozásról).

Az alábbiakban bemutatjuk a tervezett cselekvési terv megvalósulását, illetve részletesebben bemutatjuk azokat a nagyobb projekteket, melyek elősegítették a roma és többszörös hátránnyal élő személyek foglalkoztathatóságának javítását 2011 évben:

BEAVATKOZÁS MEGNEVEZÉSE	INDIKÁTOR MEGNEVEZÉSE	INDIKÁTOR	MEGJEGYZÉS
Jelzőrendszer tagjainak esetszabványosítás, esetszabványosítások	esetszabványosítások, esetszabványosítások száma (db)	38	

Ebből a Déli ipartelepre kihelyezett konferenciák	esetmegbeszélések, esetkonferenciák száma (db)	5	
Gyermekvédelmi tanácskozás	tanácskozáson résztvevők száma (fő)	64	
DROG KIK és oktatási intézmények együttműködésének fejlesztése	közös programokról szóló írásos együttműködési megállapodások száma	5	Újvárosi Ált.Iskola Belvárosi Ált.Isk, Óvodai Ig. Szandaszőlősi Ált isk, Szent-Györgyi Ált.Isk
Tanfolyam "Sokproblémás családokkal való foglalkozás" képzési program	indított képzés száma (db)	2	
Tanfolyam "Sokproblémás családokkal való foglalkozás" képzési program	résztvevők száma (fő)	62	
A problémával küzdő családok bevonása a családsegítés szolgáltatásaiba a 3 városrésztől	családok száma (db)	123	
Adóssággal terhelt családok bevonása az adósságkezelési tanácsadásba a 3 városrészből	ügyfelek száma (fő)	87	
A telepi szociális munkások (CKÖ,UFI)-kal való segítő együttműködéssel közösségfejlesztési programok elindítása	programok száma (db)	4	1. Újvárosi közösségi nap 2. Vetélkedő, 3. Szemvizsgálat 4. Szűrések
Családsegítő Szolgálat Déli ipartelepre kihelyezett szolgáltatása során bevont családok száma Hulladékszállítás(szákos,gyűjtőedényes) motivációs munka. és eü. problémák (tetű)	családok száma (db)	128	Hulladékszállítás: 25 család Eü.probléma: 3 család, Tüzelőfa: 100 család
Gyermekjóléti Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Liget útra	heti óraszám (óra)	2	
Családsegítő Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Széchenyi városrészen	havi óraszám (óra)	8	2 hetente 4 óra
Csoportos programok megvalósítása roma személyek számára	programok száma (db)	6	1 db felzárkóztató csoport, 1 db női csoport, 4 db munkamotivációs csoport
A problémával küzdő gyermekek bevonása a gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásaiba a telepekről	gyermekek száma (fő)	122	
Gyermekjóléti Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Déli ipartelepen	heti óraszám (óra)	4	
Csoportos programok megvalósítása szegregált területen élő gyermekek szüleinek számára (Biztos Kezdet Gyerekházban működő csoportok)	programok száma (db)	5	1. Támogató csoport 2. Egészséges életmód csoport 3. Tájékoztató csoport 4. Gyermekváró szülőcsoport 5. Motivációs csoport 30 óra;

Tanácsadói programok megvalósítása szegregált területen élő gyermekek és szüleinek számára (Biztos Kezdet Gyerekházban működő tanácsadások)	programok száma (db)	7	1. védőnői, 2. óvodapedagógiai, 3. gyógypedagógiai, 4. pszichológiai, 5. gyermekorvosi, 6. felnőttorvosi, 7. szociális tanácsadás
TÁMOP 5.2.2. A korai beavatkozást középpontba helyező Biztos Kezdet program a leghátrányosabb helyzetű térségekben végrehajtása	szolgáltatásba bevont gyerekek száma (fő)	78	
Cigány/Roma ügyfelek bevonása a drogvédelmi programokba	roma személyek száma (fő)	93	
Roma ügyfelek bevonása megelőző-felvilágosító szolgáltatásba (elterelés)	roma személyek száma (fő)	9	
Speciális reintegrációs program fogvatartottak számára	roma személyek száma (fő)	15	
Foglalkoztatás javítását szolgáló Eu projektek szervezése hátrányos helyzetű személyeknek	részvevők száma (fő)	134	25 fő hajléktalan és 109 fő roma, tartós munkanélküli, pszichiátriai és szenvedélybeteg ügyfél
A projektekben résztvevő roma ügyfelek száma	ügyfelek száma (fő)	60	TÁMOP 5.3.1. képzési tanácsadó programok 54 fő, TÁMOP-5.3.3 "Pillér program" roma származású hajléktalan személy 6 fő
A HSZK által szervezett Okj-s és egyéb képzések	képzések száma/óraszám (db/óra)	10/6300	1. 600 órás felzárkóztató képzés, 2. 1200okj-s hegesztő képzés, 3. 600 órás lakástextil készítő képzés, 4. 200órás lakástextil összeállító képzés, 5. 200 órás egészségőr-fertőtlenítő képzés 6. 600 órás egészségügyi kártevő irtó képzés, 7. 1000 órás Fűszernövény-termesztő képzés, 8. 400 órás Kerti munkás képzés 9. 600 órás Munkaruha- és védőruha-készítő képzés 10. 800 órás Csatornakeresztő képzés,
HSZK által szervezett felzárkóztató/OKJ-s képzésben résztvevő hátrányos helyzetű személyek száma	részvevő személyek száma (fő)	76	17 fő hajléktalan személy, 59 fő roma, tartós munkanélküli, pszichiátriai és szenvedélybeteg ügyfél)
Családsegítő Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Szandaszőlős városrészben	rendszeresség havi 8 ó	2 hetente	5 család

Gyermekvédelmi műhelymunka	programok száma (db)	4	5 városrész , negyedévi találkozások
Önképző csoport BV intézetben	roma személyek száma (20fő)	20	
TÁMOP-3.2.3-9/1-2009-0014 (VOKE) házi segítségnyújtó betanító képzés ill. parkgondozó-temetőkertész képzés megvalósításában való együttműködés	A segítő munkában résztvevő roma személyek száma (fő)	12	Egyéni és csoportos fejlesztések
Roma nők készségeinek, képességeinek felmérése a CKÖ által indított képzésre	résztvevők száma (fő)	11	Szolnok várost érintően
UFI Koordinációs munkacsoporton való részvétel a Déli iparterületen	megbeszélések száma (db)	4	UFI

Eu pályázatok:

1. TÁMOP-5.2.2/08/2 BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ PROJEKT

A projekt megkezdődött, a Gyerekház 2009. december 01.-én megnyitásra került.

A projekt megvalósítója:

SZKTT Humán Szolgáltató Központ

A projekt helyszíne:

BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ
Szolnok, Gyopár út 6.

A projekt megvalósításának

időtartama:

2009. augusztus 01 – 2012 március 31.

Elnyert támogatás.

53 387 130 Ft

A projekt hosszú távú céljai:

A Projekt a gyermekszegénységet és a gyermekek társadalmi kirekesztettségét kívánja visszaszorítani. Célja a szegénység átörökítésének megszakítása, a tanulási, nevelési problémák megelőzése azáltal, hogy megfelelő környezetet, támogató kapcsolatot, tudást és készségeket ahhoz, hogy a gyermekek ne hátránnyal induljanak az iskolában. A program a legkisebtekre, a szegénységben élő 5 évnél fiatalabb gyerekekre irányul, akiknek száma a Gyerekház körzetében 80 fő.

A projekt rövid távú céljai:

Gyerekház létrehozása, mely megfelelő környezetet, tárgyi és humán erőforrásokat biztosít Szolnok város szegregált településrészein – elsősorban a Törteli – Motor úti valamint a Gyopár úton és Bogár utcákban élő 0-5 éves gyermeket nevelő családok komplex segítéséhez.

A projekt célcsoportjai:

1. Szegregált – telepi körülmények között élő 0-5 éves gyermeket nevelő családok
 - 1.1. A 0-5 éves gyermekek
 - 1.2. A 0-5 éves gyermeket nevelő szülők, illetve gyermeket váró szülők
2. A helyi közösség:
 - 2.1. Szűkebb társadalmi közösség, azaz a szegregált – telepi körülmények között élő családok, valamint a szegregációval fenyegetett városrészekben élők
 - 2.2. Tágabb társadalmi közösség, azaz Szolnok város lakossága, döntéshozói
3. A szakmai közösség:
 - 3.1. A projektben dolgozó interdiszciplináris teamet alkotó szakemberek

3.2. Szolnok városban a különböző – a probléma által érintett szervezetek, a családokkal, gyermekekkel foglalkozó a településen dolgozó szakemberek, önkéntesek

3.3. Biztos Kezdet programokat működtető települések, szervezetek és szakemberek

Tevékenységek a projekt során:

1. Ingatlan felújítása, Gyerekház kialakítása
2. Célcsoport bevonása
3. A gyermekekkel, szülőkkel, családokkal végzett szakmai munka megalapozása: Vizsgálatok lebonyolítása, feltárás, helyzetértékelés, diagnózis, fejlesztési tervek elkészítése
4. Gyerekekkel való rendszeres foglalkozás szülő bevonásával
 - 4.1. Gyermekek fejlődésének nyomon követése, folyamatos fejlesztése és fejlődésük, állapotuk rendszeres felmérése, félévente értékelése, dokumentációja, visszajelzések nyújtása a szülőknek
 - 4.2. Azonosított fejlődési zavar, elmaradás okán kiszűrt gyermekek speciális fejlesztése, valamint szülői tanácsadás a szegregátumokban élők számára
 - 4.3. Egészséges táplálkozás ösztönzése információ és minta nyújtásával
5. Szülőkkel való együttműködés kialakítása és folyamatos biztosítása
 - 5.1. Szülősegítő foglalkozások (szülő egyéni problémái, kapcsolati, gyermenevelési, elhelyezkedési, életviteli problémáinak kezelése)
 - 5.2. Otthoni környezeti feltételek nyomonkövetése, javítása
6. Közösségi részvétel erősítése, a program integrálása
 - 6.1. A helyi közösség életében való részvétel
 - 6.2. Helyi döntéshozók és fenntartó folyamatos informálása a Gyerekház működéséről
7. Egyéb, a projektszervezet és partnerszervezetek számára biztosított szolgáltatások
8. Nyilvánosság megteremtése

Várt eredmények:

Számszerű eredmények:

Bevont gyermekek száma.	30 fő/év
Bevont családok/ szülők száma	30 család/év
A bevont gyermekek közül az életkorukhoz viszonyítottan fejlettségi állapotukban javultak aránya	50 %
Kedvező irányú változás a szülő gyereknevelési szokásaiban, a nevelés légkörében, a szülői nevelés tudatosságában	50 %
A szülőkkel kapcsolatos tevékenységek száma	
- családlátogatások száma:	120 alkalom
- csoportos tanácsadások száma	200 alkalom
- egyéni tanácsadáson résztvevők száma:	60 fő
Közösségi programok száma:	12 db

A projekt 2012. március 31.-én lezárul. Az aktuálisan bevont gyermekek száma 78 fő.

2. TAMOP-5.3.1./08/2. „Első lépés” projekt - alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkezők képessé tevő és önálló életvitelt elősegítő programjai

A projekt megvalósítója:

Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása
Humán Szolgáltató Központ

A projekt helyszíne:	Szolnoki kistérség
A projekt megvalósításának ideje:	2009. július 01 – 2011. június 30
Elnyert támogatás:	79 045 380 Ft

A projekt hosszú távú céljai voltak:

A hátrányos helyzetű célcsoportok **munkaerő-piaci esélyeinek növelése, társadalmi integrációja, a társadalmi befogadás, részvétel erősítése a foglalkoztathatóság javításával**”.

A projekt rövid távú céljai voltak:

Az alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkező, (alacsony iskolai végzettségű, tartósan munkanélküli, többszörös hátrányokkal élő, nehezen elérhető és motiválható) személyek munkaerőpiacra történő belépésének előkészítése, önálló életvitelhez szükséges képességeik erősítése, egyénre szabott, tervezett és összehangolt segítségnyújtással, elsősorban a szociális munka, valamint a már kidolgozott és bevált integrált szolgáltatási eszközök felhasználásával.

A projekt célcsoportja:

Közvetlen célcsoport:

a) munkanélküli ellátásban nem részesülő regisztrált álláskeresők

b) inaktív emberek

akik alacsony (8 általános, vagy az alatti) iskolai végzettséggel rendelkeznek, **továbbá az alábbiak közül legalább egy jellemzi őket:**

- romák
- fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek
- szenvedélybetegek, vagy pszichés betegséggel küzdő emberek
- szegregált lakókörnyezetben élnek
- munkatapasztalattal nem rendelkeznek
- legalább 5 éve nem foglalkoztatottak
- olyan inaktív személyek, akik sem a munkaügyi, sem a pályázó szervezet nyilvántartásában nem szerepelnek

Közvetett célcsoport:

- A projekt megvalósításában együttműködő szakemberek, szervezetek, a projektet támogató szervezetek, egyéb – az érintett célcsoporttal kapcsolatba kerülő intézmények, szervezetek (civil, egyházi, önszervező, érdekvédelmi szervezetek, Munkáltatók, Képzők

Az intézmény együttműködő partnerei: Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ
Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központ, Szolnoki Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

A projekt eredményei:

Általános eredmények:

- ✓ A célcsoport tagjai számára *elérhetőek* lettek a szükséges szolgáltatások, választási lehetőségük, szabadságuk lett a szolgáltatások megválasztásában, melyeket komplex és differenciált módon is igénybe vehettek az egyéni szükségleteikhez leginkább *illeszkedő* formákban.
- ✓ Növekedett a célcsoport *sikeres alkalmazkodásának* esélyei, az ehhez szükséges általános képességeik és készségeik fejlődtek.

- ✓ Az egyéni, családi, sorstársi, erőforrások feltárásával és mobilizálásával, az önsegítő folyamatok beindultak, új perspektívák nyíltak meg előttük.
- ✓ Referencia csoportot adekvát módon választottak, közösségi tudatuk emelkedett, képessé váltak az önsegítésre, a devialódás esélye csökkent.
- ✓ Támogató háttérkapcsolatuk szélesedett, problémáikat időben felismerve, a megismert szakemberekhez tudnak a későbbiekben is fordulni, mellyel megelőzhető a súlyosabb nehezen kezelhető problémák kialakulása

Speciális eredmények:

- ✓ Akik hosszabb időre kiestek a munka világából, képesek lettek újraszervezni életmódjukat, pszichés, és gyakorlati szempontból egyaránt.
- ✓ Tudatosan szervezett, tervezett változásokkal, átgondolt módon kezdték meg az új szerepeik vállalását, könnyebbé vált a beilleszkedés, hatékonyabbá a munkavégzés.
- ✓ A beszűkült, sivár életmód és perspektívtalanság helyett a túlélés, sőt előrelépés lehetősége tudatosodott, a kapcsolati készségek fejlődtek. Mindezek a kilépés lehetőségét alapozták meg.
- ✓ A különböző foglalkozások segítettek abban, hogy a problémaleküzdés (coping) módjait elsajátítsák. Az én-azonosság, önbecsülés, önértékelés, autonómia fejlődött, tudatosabb, rugalmasabb gondolkodásmód alakult ki.
- ✓ A pszichés betegek szorongása, magányossága csökkent, nyitottabbá váltak, kapcsolatokat alakítottak ki, aktívabbak, motiváltabbak lettek, a nehézségeket könnyebben kezelik.
- ✓ Azok a kliensek aki a képzés nehézségét kudarcnak élték meg, a projektet magát fontosnak tartják, mert mindennapjaik megélésében több örömük telik.
- ✓ Annak köszönhetően, hogy az osztályfőnökök és az iskolai összekötő esztendőszerek forró dróton tartották a kapcsolatot, a korábban az iskolarendszerekből lemorzsolódott, tanulási kudarcokkal teli kliensek csoporttársaikkal, tanáraikkal való konfliktus helyzetei időben és helyben kezelve lettek.
- ✓ A kliensekkel való foglalkozás kiterjedt a **családtagokra**, akik részesülnek a projektszolgáltatásokból, illetve az egyéb – közreműködő szervezetek által nyújtott szolgáltatásokból.

A célcsoportokkal foglalkozó szervezetek és szakemberek számára biztosított eredmények:

- ✓ A program rendszereként kapcsolja egybe a különböző szociális, munkaerőpiaci, mentálhigiénés, pedagógiai stb. szolgáltatásokat, az egyéni, csoportos munkamódszereket, illetve azok hiányaira építve speciális szolgáltatásokat is bevezetett.
- ✓ A *szakmaközi együttműködések* során kialakult a *problémamegoldás új típusú rendszere* a különböző képzettségű szakemberek közös szemlélete, a meglévő *kompetenciák összeadódtak*.
- ✓ A résztvevő szervezetek szakembereinek szakmai és személyes kompetenciája, *készségei fejlődtek*, módszertani jártasságuk növekedett, cselekvési rutinjuk nőtt, a cselekvési alternatívák választásában, a döntési folyamatokban hatékonyan vesznek részt.
- ✓ A *rendszerben* való gondolkodás, az önellenőrzési folyamatok rendszeres gyakorlása, általános minőségbeli fejlődést hozott a szakemberek munkájában.
- ✓ Az együttes munkában önkormányzati és civil szervezetek, különböző szakemberek (szociális munkás, munka-pálya tanácsadó, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pedagógus, pszichiáter, jogász, személyügyi szervező, stb.) team munkában dolgoztak együtt.

A célcsoporttal kapcsolatos számszerűsíthető eredmények:

A célcsoporttal kapcsolatos mutatók:

CÉLCSOPORT JELLEMZŐI		MENNYISÉG EGYSÉG	MENNYISÉG
Aktív korú nem foglalkoztatott	Munkanélküli ellátásban nem részesülő regisztrált álláskeresők	%	73
		fő	80
	Inaktív emberek	%	27
		fő	29
Alacsony iskolai végzettségű	8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkeznek	%	19
		fő	21
	8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek csak	%	80
		fő	88
A célcsoportból	Roma	%	50
		fő	54
	Fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek	%	16
		fő	17
	Szenvedélybeteg/pszichés betegséggel küzdő emberek	%	18
		fő	20
	Szegregált lakókörnyezetben élők	%	27
		fő	29
	Munkatapasztalattal nem rendelkezők	%	39
		fő	42
	Akik legalább 5 éve nem foglalkoztatottak	%	61
		fő	66
	olyan inaktív személyek, akik a munkaügyi, szervezet nyilvántartásában nem szerepelnek	%	24
		fő	26
	olyan személyek, akik a pályázó szervezet nyilvántartásában nem szerepelnek	%	61
		fő	66
olyan inaktív személyek, akik sem a munkaügyi, sem a pályázó szervezet nyilvántartásában nem szerepelnek	%	19	
	fő	21	
legalább 5 éve nem foglalkoztatottak, és akik sem a munkaügyi sem a szociális ellátás nyilvántartásában nem szerepelnek	%	15	
	fő	16	

Feladatmutatók:

FELADAT		TERVEZETT EREDMÉNY	MEGVALÓSULT EREDMÉNY
A résztvevők felkutatása, toborzása, a felkutatás, eléérés során tájékoztatást kapott személyek száma		300 fő	422 fő
Az egyéni esetkezelésbe bevonandók kiválasztása		100 fő	109 fő
Diagnóziskészítés		100 fő	109 fő
Az egyén foglalkoztathatóságának javítása érdekében problémafeltárás, állapotfelmérés (szociális helyzet felmérése, tanulási képesség mérése, kulcsképeség vizsgálat,) a szükséges szakterületek bevonásával.	munka-pályapszichológiai vizsgálat	100 óra, 100 fő	109 fő
	tanulási-mentálhigiénés feltárás	100 óra, 100 fő	109 fő
	szociális helyzet feltárása	100 fő	109 fő
Egyénre szabott fejlesztési és szolgáltatási terv készítése és a szolgáltatási tervben megfogalmazott esetkezelési lépések végrehajtása; a programokba bevont személyek száma, akik számára egyéni fejlesztési terv készült		100 fő	109 fő
Esetmenedzselés: Egyénre szabott fejlesztési és szolgáltatási tervben megfogalmazott esetkezelési lépések végrehajtása; Az egyéni fejlesztési tervben rögzítetteket sikeresen megvalósítók aránya		85 %	96 %

Csoportfoglalkozások eredménymutatói:

CSOPORT	MEGVALÓSÍTÁS HELYSZÍNE	ÓRASZÁM	RÉSZT-VEVŐK SZÁMA
„Motivációs csoport”	Szolnok	20	10
	Szolnok	20	5
„Életmód - csoport”	Szolnok	49	7
	Tiszajenő	40	6
	Vezseny	20	6
	Újszász,	20	6
	Újszász,	20	6
	Rákóczi falva	20	6
	Besenyszög	40	10
„Tanulásfejlesztő csoport”	Szolnok	40	8
„Munkavállalási készségeket fejlesztő csoport”	Szolnok	20	8
	Szolnok	20	11
	Szolnok	20	8
	Szolnok	20	11

„Személyiségfejlesztő csoport”:	Szolnok	25	6
	Szolnok	25	6
„Jövő-tervező csoport”	Szolnok	20	5
	Szolnok	20	3
„Felzárkóztató csoport”	Szolnok	40	10
„Családok csoportja”	Szolnok	44	22
„Önsegítő csoport”	Szolnok	40	7

Képzési programok eredményei:

KÉPZÉS MEGNEVEZÉSE		MENNYISÉG EGYSÉG	MENNYISÉG
„Felzárkóztató oktatás: (7-8 osztályos képzés)	óraszám	óra	600
	képzési szerződés száma	fő	10
	képzést sikeresen elvégzők	fő	9
	projekt ideje alatt munkát vállalók	fő	3
OKJ-s Hegesztő képzés	óraszám	óra	1200
	képzési szerződés száma	fő	14
	modulzáró vizsgát tett	fő	14
	OKJ-s bizonyítványt kapott	fő	14
	projekt ideje alatt munkát vállalók	fő	4
Lakástextil-készítő + lakástextil-összeállító képzés	óraszám	óra	600 + 300
	képzési szerződés száma	fő	25
	modulzáró vizsgát tett	fő	25
	OKJ-s bizonyítványt kapott	fő	22
	projekt ideje alatt munkát vállalók	fő	3
Egészségőr-fertőtlenítő - Egészségügyi kártevőirtó szakmunkás	óraszám	óra	800
	képzési szerződés száma	fő	10
	modulzáró vizsgát tett	fő	6
	OKJ-s bizonyítványt kapott	fő	4
	projekt ideje alatt munkát vállalók	fő	2

A projektben résztvevő szakemberek, szervezetek, valamint szakmai szervezetek, civil szervezetek, döntéshozók, munkáltatók számára szervezett szolgáltatások számszerű eredményei:

SZOLGÁLTATÁS	MENNYISÉG EGYSÉG	MENNYISÉG
"Szervezetfejlesztő program:" az együttműködő szervezetek közös felkészítése/felkészülése	fő	19
	óra	40
Szupervízió, csoporttréning a projekt megvalósítói számára.	óra	60
	fő	10
Felnőttképzési törvényben meghatározott akkreditált programok száma	db	2
A felnőttképzési törvényben meghatározott intézményi akkreditáció megszerzése	db	1
„Hálózatszervező program” szakmai anyagok, tervek	db	5
„Kistérségi foglalkoztatási kerekasztal”	db	3
„Polgármesteri találkozók”	db	18
„Szakmai fórumok”	db	5

Egyéb projekttevékenységek:

TEVÉKENYSÉGEK	MENNYISÉG EGYSÉG	MENNYISÉG
Rendezvényszervezés: nyitó-záró rendezvény szervezése, a tájékoztatás és nyilvánosság biztosításával	db	2
A projekt előrehaladását értékelő rendezvény, a tájékoztatás és nyilvánosság biztosításával	db	3
Kiadvány	db	1

3. TÁMOP 5.3.3.- 08/2 PILLÉR program - Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációját segítő programok támogatása:

A projekt megvalósítója:

Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása
Humán Szolgáltató Központ

A projekt helyszíne:

Szolnoki kistérség

A projekt megvalósításának ideje:

2010. március 01 – 2012február 29

Elnyert támogatás:

68 209 943 Ft

A projekt céljai:

A projekt általános, és hosszú távú célja: **hajléktalan** személyek munkaerőpiaci esélyeinek növelése, társadalmi integrációja, a **társadalmi befogadás, részvétel erősítése** életminőségük javítása, **foglalkoztathatóságuk, foglalkoztatási, lakhatási szociális, mentális egzisztenciális helyzetük javításával**”.

A projekt rövid távú céljai:

- 25 személy bevonása
- 4 féle OKJ-s képzést biztosítása
- 15 személy lakhatásának támogatása

Képzések:

- Fűszernövény termesztő képzés (1000 óra)
- Csatorna karbantartó képzés (800 óra)
- Munkaruha-védőruha készítő képzés (600 óra)
- Kerti munkás képzés (400 óra)

Egyéb szolgáltatások:

- A célcsoport felkutatása, elérése, toborzása, tájékoztatása, motiválása
- Kiválasztás, komplex diagnóziskészítés, feltárás
- Egyénre szabott fejlesztési és szolgáltatási terv készítése
- Megélhetési támogatás
- Szociális munka, esetvezetés
- Mentális állapot javítás a, pszichológiai tanácsadás,
- Egyéni és csoportos addiktológiai tanácsadás,
- Tanulástechnika/egyéni tanácsadás,
- A munkavállalási motivációt növelő foglalkozások
- Problémamegoldó csoport
- „Munkavállalási készségeket fejlesztő csoport”:
- Számítógépkezelő csoport
- „Életvezetési csoport”:
- Képzés részét képző vizsgára való felkészítésre (korrepetálásra) OKJ-s képzés befejezésével egyidejűleg megszerzett alapképzettség, kompetencia vizsgára való felkészítésre
- Közösségi napok

A projekt 2010. február 29.-én zárul le. A projektbe 25 személyt vontunk be, 17 fő OKJ-s képzésben vett részt, 15 fő lakhatását támogattuk.

1.3.3. ImB szervezés és koordináció

Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Munkabizottsága első alkalommal 2005. évben kezdeményezte a halmozottan hátrányos helyzetű - különös tekintettel a mélyszegénységben élő cigány/roma származású - alap- és középfokú oktatási intézmények tanulóinak, a város integrációs törekvéseivel összhangban lévő kiemelkedő teljesítményének elismerését.

A program sikerére és az érintett korcsoport tanulmányi kötelezettségeinek teljesítésére gyakorolt kedvező motivációs hatásra figyelemmel, Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata közgyűlési határozattal döntött arról, hogy a - szociálisan rászoruló körébe sorolható - tanulók elismerésére kidolgozott elvek alapján, tovább kell folytatni a **Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakhellyel rendelkező, tanulmányi, kulturális, művészeti, közösségi és sport területen kiemelkedő tevékenységet végzett hátrányos helyzetű tanulók jutalmazását, évi alkalommal.**

A rendelkezésre álló **550 ezer forintos** keretből, 2011 évben **53 fő** - 36 fő általános iskolás (11 fő alsó-tagozatos, 25 fő felső-tagozatos), és 17 fő középfokú oktatási intézményben tanuló, elsősorban mélyszegénységben élő cigány/roma származású - szolnoki állandó lakhellyel rendelkező, halmozottan hátrányos helyzetű tanuló teljesítménye kerül elismerésre. Olyan diákoké, akik - egyéni és családi hátrányaik ellenére - tanulmányi előmenetelét szorgalom és aktivitás jellemzi, az iskolalátogatási fegyelme és a szülő/gondviselő intézménnyel való kapcsolata példaértékű, a tanévben igazolatlan hiányzása nem volt, valamint közösségeikben kiemelkedő - szervező, kulturális, sport, illetve művészeti - tevékenységet végeznek, és eredményeikkel pozitívan hatnak a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók helyi megítélésére, segítik a helyi közösség integrációs érdekeinek, és társadalmi felzárkózási célkitűzéseinek érvényesülését.

A város Integrációs Programjában rögzített fenti szakmai cél, az elmúlt 6 évben egyre hatékonyabban szolgálta a tanulási készségek javulását, és a tanulási utak erősödését. Az oktatási intézmények javaslataiban megjelölt tanulók összetételében jelentős a felső-tagozaton és a minőségi szakképzésben résztvevők aránya. A diákok egy jól behatárolható köre kiegyensúlyozott teljesítményével, évek óta a díjazottak között szerepel, amely a tudásközpontú értékszemlélet kialakulását, a társadalmi felzárkózás és az ezzel együtt járó pozíció-váltás határozott szándékát jelzi a szegényebb családokban is.

Örvendetes, hogy azon oktatási intézmények, melyekben átlagot meghaladóan jelennek meg hátrányos helyzetű tanulók, egyre nagyobb szerepet vállalnak az elismerés közösségi presztízisének megteremtésében. Ez egyrészt magasabb teljesítmény-elvárásban, és a felterjesztett tanulók folyamatosan emelkedő számában nyilvánul meg. 2011. évben az Integrációs Munkabizottság 13 intézményi javaslatból - 6 középfokú és 8 alafokú - 70 személyre szóló ajánlásából választotta ki a leginkább példaértékűen teljesítőket, úgy hogy a 2010. évben elvárt tanulmányi átlagot 2011. évben +0,3 tizeddel megemelte

A hátrányos helyzetű – és ezen belül a cigány/roma származású - tanulók felsőfokú képzésben való részvétele is nagyon alacsony, ezért az Integrációs Munkabizottság feladatául tűzte ki, hogy *a felsőoktatási intézményekbe való bejutás és a sikeres érettségi vizsga megszerzésének elősegítésére érettségi felkészítések megszervezését támogatja.*

Az előző évek gyakorlatához hasonlóan 4 tárgyból került sor érettségi felkészítő megszervezésére, melyen tantárgyanként eltérő mértékben vettek részt cigány/roma származású tanulók. Az előkészítőt az „Integrált Oktatásért” Alapítvány Dr. Hegedűs T. András Alapítványi Szakiskola, Középkiskola, Esti Általános Iskola szervezte.

1.4. Foglalkoztatási célokhoz kapcsolódó eszközrendszer:

A munkahely, foglalkoztatás és a hátrányos helyzet szorosan összekapcsolódnak, hiszen a jövedelem nélküliség szegénységet, nélkülözést, kiszolgáltatottságot jelent, ezért a felzárkózás és társadalmi integráció elengedhetetlen feltétele a foglalkoztatás javítása.

A cigány lakosságot, a rendszerváltást követően leginkább a foglalkoztatás területén érte a legnagyobb veszteség. Az alacsony foglalkoztatottság alapvető okai az alacsony képzettségben, azon iparágakban, gazdasági területeken jelentkező visszaesésében keresendők, amelyek többségben foglalkoztattak alacsony képzettségű munkaerőt.

A szegénység kialakulása és fennmaradása – egyéb iskolázottsági és szociológiai tényezők mellett – a foglalkoztatottság hiányára vezethető vissza. Ez a megállapítás ugyanakkor

fordítva is igazolható: a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci belépésének esélye erősen korlátozott. Magyarországon a foglalkoztatási rátában tartós emelkedést nem sikerült elérni, a hazai foglalkoztatási ráta európai összehasonlításban rendkívül alacsony, 55 %.

A magyar munkaerőpiacot jellemző alacsony foglalkoztatási ráta elsősorban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség magas inaktivitására vezethető vissza, amely mindkét nemnél és a munkaerőpiacon egyébként legaktívabbnak számító középkorosztálynál is megfigyelhető. A kilencvenes évek elején a nagyvállalati szektorból kiszorult, alacsony képzettségű munkavállalók munkaerő-piaci helyzete nem javult az utóbbi években, jelentős részük nem dolgozik, vagy munkahelye instabil, bizonytalan.

A foglalkoztatás élénkítésében eddig csak közvetett befolyással rendelkezett az önkormányzat, ezért alapvetően a munkaerő-piaci esélyek javítása terén, illetve közfoglalkoztatás biztosításával, munkatapasztalatok biztosításával tudott segítséget nyújtani. Az új közfoglalkoztatási program egyúttal új helyzetet is teremtett, a Rendelkezésre Állási Támogatásban, majd új nevén foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő közcélú foglalkoztatás megkezdésével az Önkormányzat az egyik legnagyobb foglalkoztatóvá vált a városban.

Lehetőségeinkhez mérten összességében 3 fő foglalkoztatásához adtunk bér és járuléktámogatást. 2 fő a FOCENOSZ által működtetett TANODA programban, 1 fő a RNÖ által telep-gondnoki feladatok ellátásában vehetett részt 6 hónap időtartamban.

A JNK-Szolnok Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltsége a szolnoki cigány/roma állástalan lakosság munkaerő-piaci helyzetének javításában, foglalkoztatásuk elősegítésében közreműködik. A nyilvántartott álláskeresők humán szolgáltatásaikat, egyéb szolgáltatásaikat vehetik igénybe. Képzésükhöz, foglalkoztatásukhoz támogatást biztosítanak.

A célcsoport kutatása során megállapítottuk, hogy számukra a közfoglalkoztatás kizárólag alacsony társadalmi státuszú foglalkoztatási formákat kínál. Még ha erre némi magyarázatul szolgál is az iskolázatlanság és képzettség hiánya, ezen gyakorlat teljességgel figyelmen kívül hagyja az etno-kulturális szokás-, és hagyomány rendszerből fakadó cigány/roma célcsoporti igényeket.

Az önkormányzati közfoglalkoztatás tervezésekor a gondolkodásunkat az határozta meg, hogy olyan alternatív munkaformákat hozzunk létre, melyek képesek kezelni a cigány/roma tradíciókból adódó csoport különbségeket és az inaktivitásból származó csekély munkaalkalmasságot, és párhuzamban számottevő társadalmi presztízsnövekedést eredményeznek.

Az Integrációs Program célkitűzéseiben együttműködő partnerség mellett, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mint önálló foglalkoztató is megjelenik minden évben. Ily módon szociális segítők és közösségfejlesztők dolgoztak az Önkormányzatuknál. Feladatuk nem csak az iskolákkal, óvodákkal való napi kapcsolattartás volt, hanem segítettek a CKÖ irodáját felkereső kliensek szociális támogatási kérelmeik, közgyógyászati igazolvány kérelmeik, szociális bérlakás pályázataik elkészítésében is.

Segítettek továbbá a közüzemi tartozást felhalmozó családoknak az adósságkezelési szolgáltatásokhoz való eljutásban, valamint a megszüntetett szolgáltatások újbóli igénylésében.

A cselekvési feladatterv alapján a munkabizottság nagy hangsúlyt fektetett a pozitív példák bemutatására, ezzel is elősegítve az intolerancia mérséklését.

Sajnos továbbra sem történt jelentős előrelépés a cigány/roma civil szervezetek foglalkoztatási programok mozgósítása érdekében történő bevonhatósága területén. Továbbra is szűk azon cigány/roma szervezetek száma, akik közreműködnek ezen munkában. A munkabizottság a tárgyidőszakban 3 cigány/roma civil szervezet célkitűzéseinek megvalósítását segítette. Ezek között megtalálhatóak ifjúsági-, kulturális-, gasztronómiai-, és hagyományőrző feladatokat vállaló egyesületek, melyek rendezvényeihez nyújtottunk szakfeladati támogatást, illetőleg szakértői közreműködést.

Ezen szervezetek viszont kiemelkednek mind aktivitásuk, mind elkötelezettségük tekintetében. A Roma Gasztronómiai és Kulturális Egyesület honosította meg a hagyományos roma ételek főzőversenyét, a Romengo Kher Egyesület növekvő aktivitással vesz részt a közéleti és érdekképviseleti tevékenységekben, a Generációk Együtt Egyesület pedig tanuló teljesítményének ösztönzésében és jutalmazásában vállal kimagasló munkát.

A foglalkoztatás területén a diszkrimináció elleni küzdelem az egyik fontos feladat, amely nagyon sok nehézségbe ütközik. A hátrányos megkülönböztetés bizonyítása igen nehézkes, előrelépés csak a cigány/roma civil és érdekképviseleti szervezetek működési támogatásával és hatékonyabb feladatvállalásával érhető el.

1.5. Informatika, kultúra, kommunikáció:

A magyarországi cigány/roma kultúra mindeddig kevéssé föltárt nemzeti örökségünk. Az európai szokásoktól merőben eltérő, természet közeli életmódjuk miatt ma is számos évszázados hiedelem és előítélet veszi körül őket. Társadalmi szervezetük alapegysége a nagycsalád, amely nemzetséggé és törzssé sosem fejlődött. A vándorló karavánok több, egymással laza rokonságban álló nagycsaládból álltak. Folklorjuk gazdag és változatos. Elemeit a vándorlás során érintett országok, ill. a letelepült csoportokat körülvevő népek folklorjából vették át, és vegyítették érzelmes, romantikus stílusaikkal. Rendszerint annak archaikus rétegeit őrzik.

A cigány népzene szinte országoként más és más. A romani nyelvcsalád lovári törzséhez tartozó cigányok zenéje, a törzsi kapcsolatoknak megfelelően, határainkon kívül is a magyarországi cigány népzenevel mutat rokonságot. A magyarországi cigány nyelvi csoportok domináns számú csoportja az ún. magyar cigányok (romungrók; közülük származnak a zenész cigányok is) zenéje és nyelve asszimilálódott a magyar környezethez. Hagyományukban viszonylag kevés az eredetinek tekinthető cigány folklor. Autentikus zenét és főleg zenélési stílust tekint magáénak az ún. oláh (roma) cigányok rétege. Dalaikat cigány-magyar vegyes szöveggel éneklük, mely cigány/roma népzene kimondottan vokális zene. Két nagy stílus csoportba sorolhatók, a lassú dalok, és táncdalok.

A cigány/roma kultúra a magyarországi nemzeti kulturális értékek szerves része, melynek ápolása és megismertetése fontos feladat. A kultúra megismertetése csak a kommunikáción és a kultúrák közötti párbeszédén keresztül képes megvalósulni, ezért kiemelt szerepet kapott az Integrációs Programban is.

Évek óta folyamatosan kutatta a munkabizottság azokat a helyi kultúrköröket, folklor csoportokat, ahol megfelelő humánerőforrás és néprajzi-, művészeti tudás áll rendelkezésre a cigány/roma önazonosság erősítéséhez, a kulturális értékek közösségi tolmácsolásához. A korábbi évek alacsony finanszírozása és támogatása okán szinte teljesen eltűntek a szolnoki

cigány/roma folklór csoportok, mely napjainkra hiányként jelentkezik Szolnok Város kulturális program-kínálatában.

Ezért a munkabizottság kezdeményezéseket tett a *városi cigány/roma kultúra emlékeinek felmérésére, és tematikus összegyűjtésére.*

Évek óta fejlődő kapcsolatot mutató partnerre találtunk a - „Barna Gyöngyök” hagyományos örökségén építkező - Lóli Jag formális Folklór Együttesben, ahol generációkat érintően folyik cigány/roma hagyományokon nyugvó kultúra közvetítés, zenei- és táncképzés.

Az utóbbi 3 évben töretlenül végzett gyűjtés folytatódott, melyek közé bekerültek azon népi-, és népies dalok is, melyek népszerűségét a fentiekben említett tematikus roma művészeti-, és napközis táborok során felhasználtuk, és amelyek népszerűek a fiatal korcsoportok számára.

Az idei évben igyekeztünk a népzenei gyűjtés mellett a roma táncművészeti folklór gyűjtését és ápolását is erősíteni. A jelzett folklór együttes és a VOKE Csomóponti Művelődési Központ között létrejött együttműködés alapján, elindult egy táncsoport alapjainak megteremtése. A közművelődési intézmény ingyenes gyakorlási lehetőséget biztosít az együttes számára, amelyet önkormányzatunk fellépő ruházat megvásárlásának támogatásával igyekszik elősegíteni.

A városban megvalósult kulturális rendezvények körébe 2008. óta sikeresen valósítjuk meg *a cigány/roma rendezvények és műsorok integrálását.*

Elmondhatalan büszkeségünkre 2011 szeptember 01-én a Szolnok Város Napja ünnepi rendezvényeinek körében a Törökfürdő Kulturális Alapítvány és a Magyarországi Roma Galéria Egyesülettel együttműködésben „Aroma – Színek, képek és arcok a magyarországi romák világából” címmel roma köztéri vándortárlatot rendeztünk.

Az Open Society Institute kiemelt támogatásával megvalósult, országosan 21.000 látogatót elért kiállítás utaztatását és folytatását egyrészt hazánk uniós elnökségének aktualitása és cigány/roma fókuszja indokolta, másrészt az az igény, hogy szívesen megmutatnánk városunk arra fogékony lakosságának is a pozitív, antidiszkriminációs üzeneteket tartalmazó, igényes kiállítást.

Az „AROMA - Színek, képek és arcok a magyarországi romák világából” című, 85-90 tablóképből, festményből és „fotó-festményből” álló roma köztéri tárlat 250-300 négyzetméteres, különleges hangulatú installációs rendszerből állt, mely ingyenesen, speciális kivilágítás mellett este is látogatható volt a közönség számára.

A roma köztéri vándorkiállítás elsődleges célja volt, hogy felkeltse az érdeklődést a magyarországi romák képi látásmódja, vizuális szemlélete, kortárs alkotásai és kulturális aktivitása iránt. A tárlat fókuszába épp ezért nem a roma lakosság problémáit és az együttélési nehézségeket helyeztük, hanem a fotók, a festmény-reprodukciók és a látványos tablóképek segítségével arra koncentráltunk, milyen módon közelítenek a romák világunk jelenségeihez, speciális látásmódjuk miként segíti őket abban, hogy hozzájáruljanak a kortárs képi világ alakulásához.

A cigány/roma hagyományos kulturális értékek integrálását sikeresen és tartósan biztosítani tudtuk a helyi kulturális programkínálat körében. A méltán népszerű Szolnoki Gulyás Fesztiválon minden évben biztosítjuk a cigány/roma húsételek ezen körének bemutatását. Az idei évben a cigány/roma kisebbség reprezentánsa a Roma Nemzetiségi Önkormányzat volt.

Amint érzékelhetjük a cigány/roma csoportok nyelvi tagozódását, éppen úgy réteghelyzetüket tekintve is tagozódnak: a magasan kvalifikált - főként romungro - muzsikus rétegtől kezdve a még szegregált viszonyok között élő telepi cigány családok életviteléig széles skálát találunk

A cigány/roma lakosság nyelvi és kulturális szempontból hasonlóan erősen tagolt kisebbség, ezért több nyelv és kultúrkör megőrzéséről kell egyidejűleg gondoskodni. A meglévő hagyományörző cigány/roma közösségek lényegében az utolsó olyan csoportok a magyar társadalomban, amelyekben a népi művészet a mindennapi élet szerves része.

Napjainkban a cigány/roma kultúra értékeinek felfedezése a reneszánszát éli. A roma nemzetiségi önkormányzati és civil képviselői szervezetek, a városi cigány/roma nemzetiségi társadalom régóta dédelgetett álma egy több funkcióval rendelkező közösségi ház, mely cigány/roma tudásközpontként is, megfelelő háttérrel biztosíthatna a cselekvési program kulturális feladatainak megvalósításához.

1.6. Egészségügy:

A meglévő ismereteink alapján az egészségügyben hatályos jogszabályok garantálják az esélyegyenlőséget, amely alapján városunk egészségügyi intézményeiben minden ellátott (beteg) egyaránt, megkülönböztetés nélküli ellátásban részesül.

A magyarországi és ezen belül a Szolnok városi cigányság demográfiai jellemzői hosszabb ideje igen jelentősen különböznek az országos átlagtól. A szegénységgel, a szociális helyzettel összefüggő élet- és lakáskörülmények, valamint a környezeti tényezők jelentősen befolyásolják a cigányok/romák egészségi állapotát, a várható legmagasabb életkor alakulását, az egészséges élet elérésének és az ellátórendszerekhez való hozzáférés esélyeit.

Ugyanakkor a cigány lakosság egy része nem veszi igénybe azon szűrővizsgálati lehetőségeket sem, melyek valamennyi állampolgár részére ingyenesen elérhetőek. Ezért évek óta támogatjuk a mobil szűrővizsgálatok terjedését, melyek alkalmazkodva a kliens igényeihez és életvezetéséhez közelítik az egészségügyi ellátórendszert. Ebben a tárgykörben segítjük azon civil egészség megőrzési kezdeményezéseket is, amelyek egészségfejlesztési-, környezet-tudatosságot javító ismereteket közvetítenek.

Tekintettel arra, hogy a HHH réteghez tartozók számára nehezen elérhetőek ezen információk, a fentiekben tárgyalt Biztos Kezdet Gyerekház tanácsadó-, és egészségügyi szolgáltatásainak tervezése és biztosítása során kiemelten kezeljük.

A leginkább egészségügyi kockázattal terhelt lakossági csoport a marginális területeken, főként szegregátumokban élők. Ezen mélyszegénységgel sújtott családok zömében hiányoznak a személyes-, és lakáskörnyezeti higiénié megtartásához szükséges források. A helyzetet rontja az egy háztartásban élők magas száma, mivel ennek megfelelően a személyes tárgyak és ruházat is kollektív használatban van.

Ilyen módon, az egyes vírusos és fertőzőes megbetegedések – pl. fejtetű - az egész közösséget gyorsan eléri, melynek terjedési megállítása és visszaszorítása komoly egészségügyi feladat.

A helyzetet súlyosbítja a közösségbe járó gyermekek által átvitt fertőzés, mely az egészségre veszélyes ártalmak mellett, az előítéletek csökkentésére is kedvezőtlenül hat.

2. Szolnok Megyei Jogú Város Anti-szegregációs Tervének eredményei:

Szolnok Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának módosításáról szóló 215/2008. (VII.24.) sz. határozatával Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadta, annak mellékletét képező Szolnok Anti-szegregációs Tervét és programját.

Az Anti-szegregációs Terv 2008-2015 közötti intervallumban elemzi és értékeli a Szolnok Városban végbemenő társadalmi és szegregációs folyamatokat, az azokban közreható okokat és feltárja a szükséges beavatkozások eszközeit, színtereit és módszereit.

Az ASZT célja, hogy csökkenjen a városban a szegregált körülmények között élő, hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma lakosság száma és aránya (úgy, hogy egyetlen szegregátum lakóinak száma se növekedjen), valamint hogy javuljon a hátrányos helyzetű, ezen belül hangsúlyozottan a cigány/roma lakosság életminősége és lakáskörülményei, különösen a szegregált területeken élők esetében.

A tervben megfogalmazott célok realizálása érdekében folyamatosan monitorozni kell a szegregációs folyamatokat. Az anti-szegregációs terv céljainak megvalósulását a rögzített indikátorok mentén nyomon kell követni.

Az ASZT 4.3.6.7. pontja rögzíti, hogy a szegregátumok és a szegregációs folyamatok elmélyülésével veszélyeztetett területek lakosságának helyzetéről **évente jelentést kell készíteni**. A monitorozási tevékenységet a Polgármesteri Hivatal Humán Igazgatósága végzi, támaszkodva a városban élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeit rendszeresen vizsgáló Integrációs Munkabizottság évente lefolytatott adatfelvételeire, valamint a szociális ellátórendszert működtető szakemberek és civil szervezetek munkájára.

A Humán Igazgatóság végzi az anti-szegregációs tevékenységek koordinálását és a monitoring rendszer működtetését, évente beszámolót készít a szegregátumok és azok lakóinak helyzetéről, és az anti-szegregációs intézkedések eredményeiről. *A beszámoló részét képezi a Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Programjának teljesüléséről és az Integrációs Munkabizottság tevékenységéről készült éves beszámoló.*

Mindezek alapján elmondható, hogy a 2011. évi Integrációs Program végrehajtása során megvalósuló tevékenységekben kiemelt figyelmet kaptak az ASZT célkitűzései.

Az életminőséget jelentősen befolyásoló beavatkozásokat az elérhető külső források hiányában, valamint azért mert a 2010 évben Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Költségvetési Rendeletének, Fejlesztési Kiadások - 8.3 Anti-szegregációs Terv szakfeladati során, valamint az „Anti-szegregációs terv – szociális rehabilitáció” költségforrás megszüntetésre került, - melyek a Törteli úti, 48 önkormányzati bérlakást érintő szegregátum felszámolását és az átmeneti életkörülmények javítását volt hivatott biztosítani -, 2011. évben nem folytattuk.

Ugyanakkor fenntartott szakmai álláspontunk, hogy ezen beavatkozások és fejlesztések biztosítják a zökkenő-mentes mobilizációt lehetővé tévő, helyben tervezhető hátránykompenzáló-, felzárkóztató-, és szocializációs szolgáltatások elérését, a közösségépítés feltételeinek biztosítását. A fejlesztés elengedhetetlen folytatása – a fejlődés folytatását és megtartását biztosító - a Nyugati-városrészi Akcióterület Szociális Város-rehabilitációs fejlesztése körében tervezett „közösségi ház”. Jelen állás szerint a projekt végrehajtásáról és jövőbeni megvalósulásáról nincs döntés.

Az előterjesztésben tárgyalt eredményeink, melyek realizálódása stratégiaileg kedvező helyzetbe hozza településünket, reálisan segíthetik anti-szegregációs célkitűzéseink megvalósulását, illetőleg azok kezelhető és szakmailag korrekciójának elvégzését.

A konzorciumi megvalósítással létrejövő modell-program során, a Szolnok, Törteli út 7. és Motor út által határolt szegregátum területén, lokális szintű pilot-projekt kerül megvalósításra.

A komplex **program főbb elemei**: a szociális-, közösségi programok, a lakhatási és lakókörnyezeti körülmények javítása, a foglalkoztatottság javítása, valamint munkaerő-piaci reintegrációs-, felzárkóztató-, és kompetencia-fejlesztő képzés, valamint foglalkoztatásra alkalmassá tévő tréning.

A szolnoki mintaprogram sarokkövei, a közösségi és szolgáltatási elemeknek helyet biztosító Közösségi és Szolgáltató Ház és az integrált „TKKI Pont” kialakítása, valamint az öngondoskodást fejlesztő-, és lakhatási feltételek javítását célzó, a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korúak körében sikeresen alkalmazott, hasznosítható ismereteket nyújtó, képzést munkával összekötő „Munka+Tanulás” modell.

A modell-program első szakasza az aláírástól számítva 2012. június 31.-ig tart. Ezen időben 25 család kiválasztása és bevonása történik meg, melyek aktivitásának és felzárkózási eredményességének függvényében, a kimagaslóan teljesítő 12 család kerül be a „lakhatási feltételek javítása” programszakaszba, melynek során lakásaik felújításához kapnak jelentős szakmai és természetbeni segítséget.

A gyakorlat centrikus, dominánsan építőipari szakirányú képzések révén a résztvevők alaptermészetű (falazás, hőszigetelés, festés, mázolás, stb.) munkák végzésére lesznek képesek. A szakmai jártasságaikra építve történik meg az érintettek személyes lehetőségeinek tudatos integrálása és kétféle munkájuk hasznosítása a projektbe.

E programot a helyi adottságoknak megfelelően, összekapcsoljuk a fenntartható életmódot és fogyasztást szolgáló konyhakert-, és kisállattartó kezdeményezéssel.

A hazai forrásból finanszírozott program összefogását a Türr István Képző és Kutató Intézet látja el.

A konzorciumi megállapodást aláírók:

Türr István Képző és Kutató Intézet, képviseli: Dr. Köpeczi-Bócz Tamás főigazgató
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata, képviseli: Szalay Ferenc polgármester
Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat, képviseli: Kozák Ferenc elnök

Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ, képviseli: Mohácsi Andrea igazgató

SZOLLAK Vagyonkezelő Korlátolt Felelősségű Társaság, képviseli: András Imre ügyvezető igazgató

Szolnoki Városfejlesztő ZRT, képviseli: Csatári István vezérigazgató

A szóban forgó Déli Iparterületi szegregátum ASZT által előírt megszüntetése, térbeli és létszámbeli szűkítése területén időarányosan biztatóan állunk. Az önkormányzati komfort-nélküli bérlakás állomány térbeli kiterjedése 27 %-al (48-ról 35-re) csökkent.

Ezzel egyidejűleg, az ASZT Mobilizációs Terv végrehajtása során integrált környezetbe települő, valamint a közcélú foglalkoztatás során egzisztenciálisan megerősödött családok önerős elköltözésével, a létszámbeli koncentráltóság 43 %-al (298 főről 128 főre) mérséklődött. Ez arány az önkormányzati szociális bérlakásokat érintően (226 főről 56 főre csökkent) közel 75 %!

4. Pénzügyi beszámoló:

Tervezési alapegység: Humán szakfeladat célleírányzatai- Szociális feladatok- Integrációs Program

890116 Romák társadalmi integrációját elősegítő tevékenységek, programok	Összeg (Ft)
Eredeti előirányzat	4 000 000,-
Módosított előirányzat	3 607 000,-
2011. évi felhasználás	3 591 868,-
2011. évi maradvány	15 132,-

I.

2011. évi költségvetés Integrációs Szakfeladat; Integrációs Program 04040501 elemi feladatszám

Előirányzat: 3 607 000,-Ft

Felhasználás: 3 591 868 ,- Ft (99,58%)

Sorszám	Dátum	Szervezet	Szakmai cél	Támogatás/költség (Ft)
1.	Március 04.	FOCENOSZ	2 fő közfoglalkoztatás önrész	466.916,-
2.	Január 01.	SZOLF	Kozák Aranka felsőoktatási klts.térítés támogatás	186.000,-
3.	Április 29.	PHESZ	Törteli u. 14-17. lakhatási krízishelyzet elhárítása	33.800,-
4.	Április 29.	PHESZ	TANODA karbantartás	7.000,-
5.	Május 13.	PHESZ	Szt. Tamás ÁI. Máriapócs Gyerekbúcsú	5290,-
6.	Május 31.	CKÖ	közfoglalkoztatott fogl. járulék-támogatás	234.000,-
7.	Június 07.	Újvárosi Diáksport Egyesület	Ugróköteles EB. részvétel	50.000,-

8.	Június 27.	CKÖ+RGKE	Körösi úti és Hangya úti közösségi nap	82.020,-
9.	Július 01.	Szt. György Alapítvány	Újvárosi Napközis Játsház	800.000,-
10.	Augusztus 10.	SZTV	Mega-Vers Tábor	20.000,-
11.	Augusztus 03.	VOKE Csom. Múvel. Közp.	roma fellépő ruházat beszerzés	100.000,-
12.	Augusztus 13.	PH.+CKÖ	Üteg u. Közösségi Nap	22.764,-
13.	Augusztus 29.	Ifjuságért Egyesület	terembérlés	42.000,-
14.	10.17.	Contact Önkéntes Centrum	önkéntes	400.000,-
15.	10.17.	CKÖ	önkéntes	600.000,-
16.	11.08.	Generációk Egyesület	HHH tanulók jutalmazása (utalvány)	400.000,-
17.	11.08.	PHESZ HHH. Tanulói jutalmazás	HHH jutalmazás (ajándécsomag)	99.938,-
18.	11.08.	PHESZ HHH. jutalmazás-műsor	HHH. tanulók jutalmazása (oklevél, műsorvezetés)	42.140,-

Tisztelt Közgyűlés!

A fentiekben szereplő beszámoló tárgy szerű, és a szakmai relevanciákat értékelő összefoglalása az Integrációs Munkabizottság Cselekvési Feladatterv tárgyidőszaki teljesüléséről. A rögzített adatok biztató eredményeket mutatnak, melyek jövőbeni megtartása, fenntarthatóságának biztosítása komoly kihívás elé állítja önkormányzatunkat, partnereinket és valamennyi érdekeltet.

Egyrésztől láthatóan bővíteni szükséges a társadalmi integrációra bevonható, főként humán-erő források körét és mértékét, másrésztől olyan technikákat is ki kell fejleszteni, amelyekkel a megkezdett folyamatok támogathatóak, az elért eredmények megtarthatóak, és amelyekkel megelőzhetőek a szegregált társadalmi viszonyok terjedése, illetőleg újratermelődése.

Feltétlenül hangsúlyozni szükséges, hogy a munkabizottság munkastílusának alakulását, és a strukturális korrekciót a célszerűség indukálta, mely beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Hosszú távú integrációs programot ma már csak úgy lehet készíteni, hogy abban megjelenik a készítő és alkalmazók esélyegyenlőségi politikája, és az önkormányzat valamint intézményei kiemelt felelősséget és szerepet vállalnak a rászoruló támogatásában.

Szándékaink szerint az Integrációs Program folyamatos fejlesztése azon feltételek megteremtésének rendelődik alá hosszútávon, amelyek segítségével bárki hozzáférhet a fejlődést és az életkörülmények javulását szolgáló feltételekhez, közszolgáltatásokhoz, egyúttal a nyilvánosság által látható módon bizonyítja a támogatások eléréséhez szükséges öngondoskodás szándékát.